

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

38 årg

Nr 1 2006

Ur innehållet: Lake Victoria projekt, ny president och regering, kyrkoprojekt och skolutbyte

TIDNINGEN HABARI

utges av

SVENSK-TANZANISKA FÖRENINGEN SVETAN

REDAKTION e-post: habari@svetan.org
Lars Asker, redaktör tel 08-38 48 55 (hem), 08-685 57 30 (arb)
mobil 0705 85 23 10
Friherregatan 133, 165 58 Hässelby

Oloph Hansson tel 08-88 36 64 (hem)
Tantogatan 67, 118 42 Stockholm

Eva Löfgren tel 08-36 48 88 (hem), mobil 0702 11 98 68
Sten Löfgren tel 08-36 48 88 (hem), mobil 0708 90 59 59
fax 08-760 50 59
Enköpingsvägen 14, 175 79 Järfälla

Ingela Månsson tel 08-580 120 53
Idungatan 7, 113 45 Stockholm

Jennifer Palmgren tel 08-605 50 58
Folkungagatan 63, 116 22 Stockholm

Folke Strömberg tel 08-91 73 27 (hem), 08-5082 9489 (arb)
Årstavägen 113, 120 58 Årsta

PRISUPPGIFTER 2006

SVETAN-medlemskap inkl HABARI	250 kr
Familjemedlem exkl HABAR	150 kr
Ungdomsmedlemskap	125 kr
Prenumeration HABARI	225 kr
Enstaka HABARI	50 kr

(äldre nummer pris efter överenskommelse)

Betala in korrekt belopp på SVETANs postgiro 35 95 50-1 – ange på talongen vad som önskas.

ÄMNESOMRÅDEN i tidigare HABARI

4/93 Sjukvård	1/00 Nyerere, Barbro, Utbildning
1/94 Blandat	2/00 Tanzaniabilden, Förlag
2/94 Utbildning	3/00 AIDS, Utbildning, Resor
3/94 Blandat	4/00 Mama Barbros skola, Litteratur
4/94 Religion	1/01 Dar es Salaam
1/95 Sv bistånd. Demokrati	2/01 Zanzibar
2/95 Människans ursprung, Safina	3/01 Utbildning, AIDS, Zanzibar
3/95 Blandat	4/01 Swahili
4/95 Valet	1/02 Uhuru 40år, JOHA, skulptörproj.
1/96 Valet m m	2/02 AIDS, IT, JOHA Trust
2/96 Musik. Bistånd. Bibl.	3/02 Bagamoyo, Missionssjukvård
3/96 Ngorongoro. Karagwe	4/02 Slavrutten, ekonomisk reform
4/96 Bistånd. Litteratur	1/03 Lake Victoria med kringområde
1/97 Skulptörskolan	2/03 Kilimanjaro
2/97 Musik	3/03 Stödorganisationer, Tingatinga
3/97 Afrikaimport, Konst, Usangi	4/03 Urbanisering
4/97 Kvinnor, Fack, Landsbygd	1/04 Lokala språk och kulturer
1/98 Kultur, Flyktingfrågor	2/04 Musik
2/98 Natur o resor	3/04 Gruvnäringen
3-4/98 Jubileumsnummer	4/04 HIV / AIDS
1/99 Symposium/Nykterhet	1/05 Resor, turism
2/99 Ekonomi, Årsmöte, Resor	2/05 Forskning
3/99 Presidentbesök	3/05 Konst och kultur
4/99 Media, Skulptörskolan	4/05 Demokrati och utveckling

Kopior på enstaka HABARI-artiklar kan beställas från redaktionen – kontakta Lars Asker. Eftertryck eller utdrag ur artiklar får endast ske med författarens tillstånd. Citera oss gärna, men ange källan!

Omslag: Färjeläget i Kamanga vid Viktorasjön Foto: Björn Borg

Persson Offsettryck, Stockholm 2005, ISSN 0345-437
Tryckt på miljövänligt papper

sid 2 - Habari 1/2006

SVETAN

www.svetan.org

BOX 22003

104 22 STOCKHOLM

e-post: info@svetan.org

STYRELSE

e-post: styrelsen@svetan.org

Fredrik Gladh, ordförande

tel 08-768 36 77 (hem)

mobil 0705 81 34 53

Carina Sundqvist, sekreterare

Ann Lorentz - Baarman, kassör

Lars Asker, ledamot

Katarina Beck - Friis, ledamot

Marie Bergström, ledamot

Sten Löfgren, ledamot

Berit Rylander, ledamot

Bo G Sundahl, ledamot

Susanne Sundell-Lecerof, suppl

Olle Wallin, suppleant

*

LOKALREPRESENTANTER

Gunilla och Ronny Lundberg

Storgatan 86, 903 33 UMEÅ

tel 090-12 97 92

Olle Wallin

Gussarvsgatan 16A, 776 30 Hedemora

tel 0225-12 807, mob 070-2255057

Torbjörn Klaesson

Lillmossev 49, 663 42 HAMMARÖ

tel 054-52 23 64

Rehema Prick

Åtorps Björkv. 7, 443 31 LERUM

tel 0302-154 13

TANDALA c/o Bo Sahlée

Mariedalsv 56 E, 217 45 MALMÖ

*

STÖDPROJEKT

Skulptörskolan

Postgiro 465 9945-2

Projektkoordinator Sten Löfgren

E-post: sten@svetan.org

Tumaini Children's Center

Bankgiro 5405-3723

Kontaktperson Katarina Beck-Friis

E-post: katarina.beck@chello.se

*

Bagamoyo Sculpture School

P O Box 89

Bagamoyo, Tanzania

E-post: bmsculpt02@hotmail.com

*

Tanzanias ambassad

tel 08-503 206 00 /01

Wallingatan 11

Box 7255, 111 60 STOCKHOLM

E-post: mailbox@tanemb.se

www.tanemb.se

ORDFÖRANDENS SPALT

Torka. Tanzania och östra Afrika står kanske inför den värsta torkan i mannaminne. Matpriserna har skjutit i höjden i

Tanzania och reservlagren fylls på inför en hotande hungersnöd.

Kikwete får en tuff start på sin period. Den nya presidenten ville in i det sista undvika elransonering, men den blir till slut oundviklig. Osäkerhet på matmarknaden gör att bönder antingen säljer snabbt eller sparar det lilla de har. Situationen gör att folk blir missnöjda med utvecklingen. Kikwete har sagt att på fem år ska Tanzania öka sin utvecklingstakt via lokala såväl som utländska investeringar i olika sektorer. Arbetslösheten ska med detta minska. Men bristen på vatten och därmed el, leder till en tillbakagång. Bristen på energi gör att företag inte gärna investerar, jordbruket står still. Många bönder tvingas leta efter jobb i staden och arbetslösheten i urbana områden ökar istället för att minska. Så alla väntar på regnet. Vändningen som ger hopp.

Välkomna till ett nytt år med Svetan. Tanzania har fått en ny ambassadör till Sverige, Dr Ben Moses. Vi hoppas att under året kunna genomföra en turné i landet där våra medlemmar på olika håll ska få en chans att samtala kring Tanzanias framtid med ambassadören.

Vi kommer att fortsätta att stödja skulptörskolan i Bagamoyo och Gatubarnsprojektet Tumaini i Bukoba. I Bagamoyo kommer Svetan att ha en anställd rådgivare till skolan som ska kunna ge en kraftsamling för att öka skolans självständighet.

Just nu behöver vi fler personer som kan delta i redaktionen för HABARI. För dig som är intresserad av Tanzania erbjuder en plats i redaktionen en bra möjlighet att hänga med i dagsaktuella frågor, i den senaste forskningen om Tanzanias utveckling med mera. Du behöver inte bo i Stockholm för att vara med, utan vi kan låta tekniken vara ett redskap för att möjliggöra engagemang i hela landet.

Fredrik Gladh

Lake Victoria: Fiske men ingen sjöfart, varför?

Under hösten 2005 togs initiativ till en organisation för att förbättra sjösäkerheten och främja den underutvecklade sjöfarten på Viktoriasjön. Ett utkast till projektplan har utarbetats. Det presenterades och förankrades under en resa för jul. Björn Borg berättar om resan och presenterar SOLVE.

Jag har varit i Östafrika. Jag hade aldrig varit där förut. Jag har rest genom Tanzania, Kenya och Uganda. Det var en fascinerande upplevelse. Överallt träffade jag mängder med härliga människor, vänliga och lättsamma. Jag gjorde denna resa tillsammans Göran Frisk och Per Larsson.

Göran och Per har arbetat i regionen under många år. De talar swahili och kan miljön. De visade sig ha goda kontakter i stort sett var vi än hamnade under vår resa i de tre länderna runt Viktoriasjön. En resa tillsammans med dem gjorde det mycket lätt för mig som nybörjare i dessa trakter.

Björn, Göran, Per tillsammans med presidentrådgivaren Nza Kaisi

Varför gjorde vi denna resa?

Vi var ute på vad vi kallade "a fact finding mission" med siktet främst inställt på en förbättrad och säker sjöfart på Viktoriasjön. Hur kom vi då på denna idé? Jo, vi hade på olika vägar lärt oss följande:

- Det drunknar ca 4000 människor årligen på sjön.
- Kunskapsnivån i ämnet sjömanskap är låg hos många sjöfarare på sjön.
- Hamnar, leder, fyrar m.m. är i mycket dåligt skick.
- Sjömätningen är mycket gammal och har klara brister.
- Attityden till sjösäkerhet är inte vad den borde vara.
- Insikten om sjöns möjligheter som transportled är låg.
- Befolkningen runt Lake Victoria är "rädda för sjön."
- Sjötrafik finns, men endast i liten utsträckning.

Den ideella organisationen SOLVE
Göran som är initiativtagare till hela detta projekt samlade under hösten 2005 ett tjugotal personer kring sig, diskuterade problemet och arbetade tillsammans med oss alla fram en projektplan med avsikt att söka lösa dessa problem. Han lade då samtidigt grunden för en ideell organisation med namnet SOLVE (Sea lanes on Lake Victoria Enterprise).

SOLVE skall bedriva humanitär verksamhet på och kring Viktoriasjön i Östafrika. Verksamheten skall särskilt inriktas mot förbättrad sjösäkerhet och säker sjöfart.

Med projektplan och PowerPointpresentationer i näven drog Göran, Per och jag iväg med syftet att meddela hög som låg i de tre länderna, EAC (East African Community) och SIDA att vi hade en väl genomarbetad plan för att lösa, eller åtminstone mildra, dessa problem.

Vi for iväg bla för att förmedla visionen:

- På sikt skall ingen människa dödas eller skadas svårt på Viktoriasjön när de utövar sitt yrke eller transporteras på sjön.
- Inom 5 år ska antalet dödsfall och skador halveras.
- Med en effektiv och säker sjöfart, skall de som har sin utkomst av Viktoriasjön, på sikt väsentligt kunna öka sin inkomst. Det gäller inom såväl sjöfartsnäringen, fiskerinäringen och turism.

Våra förslag och planer till lösningar av problemen kan kort beskrivas på följande sätt:

1. De sjömätningar som genomförts tidigare för Viktoriasjön, i början på förra seklet, gjordes för den tidens behov och duger inte idag. Nu önskade transportleder är fler, fartygen är större och vattennivån har sjunkit med ca två meter.

Skall sjöfarten kunna utvecklas måste sjön sjömäts och moderna sjökort tas fram.

2. Om 4000 fiskare drunknar i sjön varje år. Om fartyg kapsejsar på väg in i hamn i lugnt väder. Om två fartyg som är så gott som ensamma på denna stora sjö kolliderar då brister det allvarligt i både kunskaper och säkerhetstänkande.

En grundläggande sjömans- och sjösäkerhetsskolning är nödvändig för så väl fiskare som yrkesfolk. Fiskare ska använda flytväst. De ska lära sig att simma.

3. Det finns idag ca 50 000 fiskebåtar på sjön. De är förhållandevis små. Besättningen är tre - fyra personer i varje båt. Tillgången på fisk är god och båtarna är ofta överlastade. Drabbas då dessa överlastade båtar av hårt väder eller någon av de ganska vanligt förekommande regnstormarna kan båten kantra.

En sjöräddningsorganisation skall organiseras med svensk sjöräddningsorganisation som förebild för att bistå nödlidande på sjön.

4. Viktoriasjön är kraftigt underutnyttjad. Sjön är mycket stor. Tunga transporter går idag på landsväg runt sjön och det är betydande mängder gods. Vägnetet är överlastat och hårt slitet. Vägunderhållet är bitvis obefintligt.

Vattennivån har sjunkit kraftigt under 2000-talet

Sjön är en outnyttjad resurs för transport av gods och passagerare. Farleder på sjön kräver inte till närmelsevis så stora underhållskostnader som vägnätet på land. En rederiverksamhet kan startas för att lösa transportbehov för många verksamheter runt sjön, i skärgårdarna och över sjön.

Kenya

Nairobi den 23-24 november

Vi startade vår resa från Arlanda på kvällen den 21 november via Rom och Addis Abeba och befann oss vid lunchtid på tisdagen i Nairobi. Nästa dag sökte upp Ministry of Trade and Industry. Vårt möte med transportministern blev inte av då han i stort sett i samma stund som vi anlände till ministeriet blev avskedad då presidenten förlorat folkomröstningen om den nya konstitutionen.

Director of Industries, Mrs Margaret C. Rotich tog dock väl hand om oss. Vi gjorde vår föredragning, hon sa att hon i hög grad gillade projektets innehåll och breda omfattning. Hon gav oss namn på personer att kontakta under vår rundtur runt sjön och lovade därtill att meddela dessa om att vi har hennes stöd i projekt SOLVE.

Hennes positiva inställning gjorde att dagen kändes lyckad. För övrigt har vi sett oss omkring lite i Nairobi. Vi har ätit en mycket god middag på ett hotell intill the Anglican Church of Kenya Guesthouse där vi bor.

Torsdagen den 24 träffade vi ambassadfolk, bl a Kicki Nordin/SIDA och ambassadören Bo Göransson. Allt gick bra och vi tror att vi fick fram budskapet.

Vi åkte under eftermiddagen ut till ett FN-organ (UN-Habitat) som arbetar mycket med att bygga upp infrastrukturen i Östafrika och med vattenrening i området kring Lake Victoria. Växande städer, industrier, byar och jordbruk förorenar sjön.

Vi togs då omhand av Executive director Anna Tibaijuka som det faktiskt visade sig ha varit Per Larssons elev för ca 30 år sedan. Hon var en av de första flickorna i den här delen av världen som fick en bra skolutbildning. Även hon gillade vårt projekt.

Tanzania

Dar es Salaam den 25-30 november

Fredagen den 25 november flög vi till Dar es Salaam via flygplatsen vid Kilimanjaro. Vi flyttade in på ett katolskt gästhem med namnet Kurasini.

Denna dag föredrog vi våra tankar för transportministeriet i Dar es Salaam. Vi togs emot av presidentens rådgivare Nza Kaisi. Han tog sig ledigt efter föredragningen och visade oss runt utefter Indiska oceankusten. Vi satt oss ned vid en strandrestaurant och pratade om Tanzania/Sverige relationer i flera timmar. Här har vi en personlig vän.

Lördagen innebar vila och förberedelser för kommande veckas besök vid ambassader och andra myndigheter.

Söndagen började med en adventsgudstjänst i Azania Front Lutheran Cathedral. Vi åt senare lunch med Anders och Eva Hagwall på DSM Yacht Club, badade i Indiska Oceanen och anslöt efter detta till en musikafton för ambassadens anställda hemma hos Kerstin och Hans Nordwallner med adventsglög, julmat och musikalisk soire. Där vi fick uppleva en julkonsert med den italienska blinde tenoren Andrea Bocelli - och en hel del informellt prat och kring våra projekt.

På måndagen den 28 åkte vi till ambassaden och gjorde vår föredragning. De hade många frågor. De ville nog känna efter om våra planer, förslag och lösningar höll för lite tuffare motstånd. Jag tycker att vi klarade den pressen bra.

Vi tog oss därefter till Dar es Salaam Maritime Institute i hamnen. Det var en mycket fattigt utrustad och sliten skola. Den enda dessutom i de tre länderna runt sjön och i östra Afrika.

Hela skolledningen hade samlats. De var mycket glada över att vi var där. De gillade alla våra idéer starkt. De önskar fortsatt kontakt med oss. Detta är en skola som gör ett mycket bra jobb med små resurser. Där träffade vi för övrigt en flicka som läste första året på en treårig sjöingenjörsutbildning. Den första kvinnliga sjöingenjören i regionen.

Nästa dag besökte vi Joha Trust skola för flickor strax utanför Dar es Salaam. Den har uppmärksamats världen över då den på ett enastående sätt tar hand om och utbildar begåvade flickor som kommer från familjer som inte har råd att betala sina barns skolgång. Sent på kvällen åt vi avskedsmiddag med vår nyvunne vän Nza Kaisi.

Arusha 1 – 4 december

Onsdagen 30 blev en 10 timmars bussfärd genom landet från Dar till Arusha. Vi har flyttat in i en våning i centrala Arusha. Det är en fyrarumslägenhet som vi disponerar till söndag då vi flyger till Mwanza. Lägenheten bevakades av en mycket trevlig ung masaj.

Här träffade vi representanter för East African Community (EAC) och förmedlade vårt budskap. Under dialogen med Tom Okurot, Gerson Fumbuka och Enoch Yonazi fick vi veta att det förekommer en piratverksamhet på sjön. Fiskare blir bestulna på sin nyfångade fisk och sina utombordsmotorer. Sjöräddningsfartyg kan då nyttjas även för att förhindra eller åtminstone kraftigt försvåra denna verksamhet. Vi fick EAC:s fulla stöd för våra planer.

Efter dessa teoretiska genomgångar vid ambassader och afrikanska myndigheter i Kenya och Tanzania drog vi iväg för att på nära håll studera förhållandena i hamnarna runt sjön.

Nästa anhalt Mwanza

Mwanza 4 – 8 december

Vi landade 1245 på Mwanza flygplats. Inte en nilaborre eller ryss så långt ögat kan nå. En vacker och välskött flygplats, inte så torftig och dystert som i filmen "Darwin's Nightmare". Vi tog oss till "Nyakahoja" ett katolskt guesthouse i stadens utkant.

Senare tog vi oss ned till stranden. Vid en brygga låg m/v Victoria, en legend på sjön. Hon togs dit 1960 och seglar uppenbarligen fortfarande. Något sliten om man uttrycker sig milt.

Där låg även en av de snabbgående fartygen som tog ombord passagerare för färd mot Bukoba. Vi, dvs Göran talade med befälhavaren och med den indiske ägaren som även han råkade var där. Vi avslutade kvällen med god middag på restauranten Tilapia, vackert belägen vid sjöstranden.

Första arbetsdag, dvs måndag den 5 december började med att vi besökte den indiske ägaren av snabbåtsrederiet och diskuterade valda delar av våra projekt. Han har nu varit igång ca två månader och det synes gå hyggligt redan nu. Vi sökte upp Regional Commissioner (RC), vi tala med en "planning officer". Vi fick honom till slut med på vagnen och han skulle försöka ordna ett möte med the Commissioner på tisdagen.

Dagens intressanta möte blev mötet med de tanzaniska fiskarnas fackförbund (Tafu). De var oerhört intresserade av vårt förslag

Vy från hamnen vid Mwanza

till sjöräddningsorganisation. De menade att fiskarena var beredda att betala nästan vad som helst för att få igång och driva sjöräddningsstationer. De representerade 75 % av Tanzanias 80 000 fiskare. Vi fick mycken värdefull kunskap från dem.

Det finns i bl a Sverige rykten som säger att de inte skulle ha råd att köpa den s k Nilaborren. Tafu menar att visst har de råd men de åter hellre Tilapia som de anser smakar bättre. De anser däremot att de får för lite betalt för den fisk de landar.

Tafu önskar att det kommer ned volontärer som följer med dem och beskriver deras liv. De känner till Darwin-filmen och tycker att dem är mycket orättvis. Viss sanning finns i vissa stycken som att aids ökar i region bl a på grund av prostitution.

Tafu har även bett oss att intervensera för att hjälpa dem att få högre priser på den fisk de landar. Hur det nu ska gå till!

Vi kallades på tisdagen till Regional Comissioner i Mwanza. Han var intensivt intresserad av att diskutera sjöräddning. Han önskade omgående sjöräddningsfarkoster till Mwanza. Den svåra fartygsolyckan på sjön för ca 10 år sedan är ett djupt sår i folksjälens här.

Vi tog senare under dagen en färja till Kamanga Ferriers för att där träffa ägaren av rederiet Mrs Birgitte Gaetje-Defloor. Vi fick en fin sjöresa i en vacker skärgård och hamnade i en väl planerad trädgård med en mängd blommor och vackra fåglar. Här fanns även ett mindre skeppsvarv avsett för fartygsbyggen, reparationer och underhåll. Diskussionerna med Mrs DeFloor gav oss goda insikter om förutsättningarna för vårt fortsatta arbete på och runt sjön.

Onsdagen den 7 lotsades vi av Tafu representant ut till fiskebyn Igombe norr om Mwanza där vi fick uppleva landning och invägning at nilaborren innan den med kylbilar fraktades till fabriken.

På vägen hem besökte vi det lilla Songoro-varvet. Vi blev bl a varse varvsägarens bekymmer med tre nästan färdiga fartyg på slipen, där vattnet nu var så lågt att han skulle få stora svårigheter med att ned fartygen i sjön.

Tanzania existerar en organisation med namnet Sumatra. Det är en förkortning för något som motsvarar vår Sjöfartsinspektion. Vi träffade representanter för Sumatra här i Mwanza.

En fartygsinspektör ansåg att kunskaper och färdigheter är substandard på sjön. Han menade att Basic Safety behövs! Även simundervisning!

Vi har undersökt hamnarna runt staden. Det mesta är svårt slitet, dåligt underhållet och kraftigt underutnyttjat. I Mwanza södra hamn finns dock två fullt användbara flytdockor.

Vi avslutade vår närvaro i Mwanza med att åter besöka restaurangen Tilapia för att

Skyt med fiskeinstruktioner: Nätmaskorna skall vara på minst 5 tum bl.a.

äta just Tilapia under stjärnorna vid Lake Victorias strand.

Musoma och Kisumu 9 –10 december

Vi började nu vår resa norrut efter kusten med sikte mot Uganda. Vi fick faktiskt åka gratis till Musoma därför att bussens destination var Nairobi och någon möjlighet att sälja biljetter till Musoma fanns inte. Detta var en ordning som vi gillade skarpt. Vi undersökte hamnen, övernattade och reste nästa morgon vidare till Kisumu. Dessa hamnar är kraftigt underutnyttjade. I hamnbassänger frodades den omtalade vattenhyacinten.

Den 11 startade vi en ny bussfärd. Resan till Kampala gjorde vi med lokal buss. Vi fick främsta platserna i bussen, vilket innebar att vi under ca 5 timmar fick bevittna hur vår bussförare och mötande bedömde omkörningar och möten på en fruktansvärt dålig väg. Man har för många år sedan lagt en asfaltväg som nu är mycket dåligt underhållen. Vi såg en brinnande lastbil i diket, en kollision mellan två bilar, ett 15-tal motorstopp och lika många punkteringar. Det är rena vilda västern på vägarna.

Uganda

Kampala den 12 – 15 december

I Kampala flyttade vi in på den anglikanska kyrkans guesthouse Namirembe nära den gamla katedralen.

Här träffade vi Tim de Wet som driver företaget "Lake Security". Han har påbörjat det som vi vill starta dvs sjösäkerhet på Viktoriasjön. Vi har haft långa mycket bra diskussioner med honom i två dagar om möjligheter och förutsättningar för att

bygga en sjöräddningsorganisation som ska ha ansvar för hela sjön. Han önskar ett samarbete med oss. Diskussioner kommer att fortsätta även när vi kommer hem.

Tisdagen den 13 letade vi upp den Svenska ambassaden och föredrog vår projektplan. Även här fick vi grönt ljus. Kvällen avslutades med Luciaafton hos ambassadören tillsammans med "svensk-kolonien".

Den 14 drog Göran och jag projektplanen för en Mr Itazi i transportministeriet. Kharim Kibuuka, en elev från World Maritime University i Malmö anslöt, samt ett antal bisittare som lyssnade men inte hade mycket att säga. Mr Itazi förde befäl här. Han talade, han lyssnade, han uppskattade vårt initiativ och önskade oss lycka till.

Vi besökte även hamnen i Port Bell med avsikten att få kunskaper förhållanden där inför framtida diskussioner.

Vi tog oss senare, efter en trevlig eftermiddag med Kharim, in till staden för en middag där Göran, Per och jag försökte summera resan så här långt. Det var ju min sista kväll, för denna gång, i Östafrika. Jag reser hem, Per och Göran fortsätter till Bukoba.

Min uppfattning är att resan gav oss mycket. Vi har samlat gedigna kunskaper om förhållandena och förutsättningarna för att driva våra projekt vidare. Förutsättningarna är mycket goda, främst för att EAC, de enskilda nationernas myndigheter på olika nivåer, och inte minst fiskarebefolkningen vill ha det vi hoppas kunna erbjuda.

Text och foto: Björn Borg

Färjeläget vid Kamanga

Safety for Fishermen on Lake Victoria

Some 150,000 fishermen on Lake Victoria risk their lives daily in small and unsteady boats. Simple life jackets would save many lives when boats overturn, but no life jackets are available. The fishermen sell a great deal of their catch to highly profitable fish processors and exporters. This article argues that the fishing industry should help to finance life jackets for the fishing crews.

In the last 25 years, commercial fishing has become a large scale industry around Lake Victoria. According to the U.N. Food and Agriculture Organisation (FAO), the export of Nile Perch fillets to EU now exceeds 60,000 tons and 200 million Euros per year. The total catch from the lake is in the region of 600,000 tons per year. All this fish is landed by local fishermen, operating in over 50,000 mostly small boats. With average crews of three, there are 150,000 fishermen working on the lake, supporting an even greater number of families on the shores and islands.

Unsafe design

Life on the lake is dangerous, and each day people lose their lives when their boats capsize. The boats have no floating tanks installed, the crews have no life jackets and they don't know how to swim. These things together are fatal, even if the boat is near land when it overturns. The design of the boats also adds risks. The boats are designed for easy propulsion rather than stability. This is rational from the fishermen's point of view, because most of them use paddles rather than engines, and they have to travel long distances to the fishing areas. Less than one boat in five has an engine, according to Lake Victoria Fisheries Organisation in Jinja, Uganda. A long narrow boat requires less

effort per kilometre than a broad, stable one. But a narrow boat is less stable, and overturns easier in rough seas.

Simple cure

When a boat overturns or gets filled with water, for whatever reason, it will usually sink within a few minutes. The crew will be in the water, with few or no floating objects to hang on to. Very few fishermen know how to swim, and the tragic outcome of even rather simple accidents is that one or more crew members drown. There are three simple and cheap ways to reduce the fatality of this type of boat accidents:

1. Each crew member should have a life jacket. A life jacket will keep a person alive and afloat until help arrives. Life jackets can be bought in large volumes for 10-15.
2. The boats should have flotation tanks. This can also be installed at very low cost, using e.g. plastic tubes tied to the outside or inside of the boat. Two 50 litre tubes will prevent a normal boat from sinking, and the cost per boat should not exceed 20-30.
3. The crews should be taught the art of swimming. This is a more long term undertaking, but equally important.

EAC steps in

There are several other things that can be done to improve the safety on the lake. The East African Community has

started a number of activities with this in mind, for example improving the communication system on the lake by expanding mobile telephone coverage, by improving the navigation aids such as beacons and sea markings, through improved mapping of the lake, and improved resources for search and rescue. These measures are primarily directed towards the commercial shipping on the lake, and will not immediately help the fishermen to avoid the hazards of unsafe boats and of drowning. If the saving of lives is the primary objective, the three measures mentioned above will, however, have the greatest effect.

The Lake Victoria fishing fleet is a vital production resource for the land based fish industry. There is currently a ban on fishing with large ships in all three countries, and therefore the industry is dependent upon this armada of small boats for their raw material. This situation has a number of economic and social effects.

Exploited fishermen

Fish is highly perishable, and must be brought into the cold chain as soon as possible after being caught. Each boat therefore needs to return to the delivery point every day, delivering just a small amount. On the buying side are traders with cold transport and capital. This creates a very unbalanced negotiating situation, with the poor fisherman/seller in the weak position. The fisherman delivering Nile perch must sell the fish today, for the buyer will refuse it tomorrow. The alternative is to sell the catch to local traders, usually at a much lower price. In order to create a more even negotiating situation, cooperatives have been formed in some places.

The fishing industry depends on this armada of small boats to bring in their raw material. They have, therefore, a direct interest in reducing the costs of fishing. The normal way to do this would be to use large scale boats and equipment. In Lake Victoria, trawling and large scale gear have been banned, so this is not an option.

Fishing from small, unstable boats is very risky, and risk is a cost. The fishing industry has an interest in reducing the risks, thereby reducing the number of lives lost. The best way to do that is to help the boat owners to install flotation tanks in the boats, and

Traditionellt båtbygge - kan lätt försees med flytelement. Foto Olof Hesselmark

Lokala fiskare. Foto Björn Borg

to finance life jackets for all crews. A life jacket can be distributed for 10-15 € each. Life jackets for 150,000 crew members would cost 1.5 million €, or the equivalent of one percent of the annual value added in Lake Victoria's Nile perch industry. Simple flotation tanks, e.g. empty plastic tubes, can be tied to the railing at very low cost.

Life jackets unknown

The fishing industry already has well organized distribution channels for ice and fish, reaching even the remotest of the approximately 1300 landing sites around the lake. Distributing the life jackets and flotation tubes can be done at virtually no extra cost, using this transport facility. The crews may initially resist the use of life jackets, and it is sometimes argued that life jackets are not used because they are uncomfortable or for other reasons. Since very few fishermen have ever used – or even seen – a life jacket, such cocksure opinions must be dismissed as pure speculation. Until the opposite has been shown, it should be assumed that the presence of life jackets will save more lives than their absence.

It goes without saying that the three national Governments also have an interest in anything that may save the lives of their citizens. One can here see an area where the interests of fishing families, the fishing industry and Governments coincide. This should be an ideal situation where a public-private partnership can be a great success.

In relation to the earning capacity of the industry, the costs of a dramatic improvement of the safety for their fishing fleet are very moderate, and the industry should by all means be encouraged to

Use of Existing GSM-system for Marine Safety Communication

Mobile phones are used by an increasing number of fishermen on Lake Victoria wherever there is telecom coverage on the lake. A study commissioned by EAC is now looking into the possibilities to expand coverage over most of the lake, and a forthcoming report will show very encouraging results.

The GSM telephone standard makes it possible to determine the location of each mobile phone used on the water. When a fisherman gets into trouble, he can send an emergency message from his mobile. The call is picked up by an alarm centre, and all other mobile phones in the vicinity can then be alerted to assist the boat in distress. This can be accomplished at little extra cost. The potential for this technology to save lives cannot be overestimated.

implement the suggested measures, and to absorb these costs as a business expense.

Olof Hesselmark

January 2006

Mr Hesselmark is a Swedish citizen, but he has lived for many years in several countries in Africa. He recently had an assignment for the EAC to investigate telecommunication facilities for marine safety around Lake Victoria.

Båtar på Ukerewe-ön i Viktoriasjön. Foto Björn Borg

Rights for ruling women only?

The recently concluded general elections and the appointment of the new cabinet have attracted mixed reviews. In particular, gender activists and progressive voices laud the unprecedented appointment of women holding key posts in the cabinet as a positive development. Hongera to all appointees! Sceptics, on their part, are crossing their fingers waiting for one faux pas to criticise the President for his audacious move.

And what do I say to all this? For those who have watched Boyz in the Hood, there is a line that I will make reference to in putting this historic feat in its proper perspective. The line is uttered by Angela Bassett to Laurence Fishburn, the father of her son Trey, who unlike many black men in the projects has chosen to be involved in the upbringing of his son and wanted some recognition from his ex.

She informed him that he is far from special since what he is doing is what women have done for centuries without accolade. Indeed, women have led families and communities - clothed them, fed them, educated them and cared for them with little appreciation from society or the government.

But I will be more generous and credit President Kikwete for being bold in actually being the President who had enough courage and confidence to do what his predecessors thought was unthinkable or perhaps unpalatable for the masses. And he scores highly. But more can be done. For instance, since it is not only women in public office that matter, what about the home front: Is our first lady apt to represent us? What about the wives of the other big shots in government, since this empowerment has to start at home lest the appointments are not seen as genuine but token gestures, albeit with weight.

Gertrude Mongella, President of the Pan African Parliament and previously for the UN Women Conference. Photo: UN

OAU-protocol on Women Rights

Also, Tanzania is yet to ratify the African Union's Protocol on the Rights of Women in Africa when countries without a history of progressive legislation with regards to women, like Mauritania, have. The Protocol offers great opportunity for women to push for the realisation of gender equality in national laws. How can we continue thus when our very own Getrude Mongella is the president of the Pan African Parliament?

Challenges

Indeed, the general elections 2005 have recorded important milestones for women in Tanzania. More women stood as candidates, not just in their traditional roles as supporters. In some respects they provided a good challenge to male figures.

Mary Nagu and Anne Kilango, successful contestants in the parliamentary election

Hon. Mary Nagu successfully contested against the outgoing Prime Minister, Fredrick Sumaye, in Hanang constituency, such that the latter decided to gracefully withdraw his name. Hon. Daniel Yona was not so lucky and was given a run by Hon. Anne Kilango.

NCCR and CHADEMA alone

It is however notable that during the race, most political parties did not give a lot of visibility to women. Only two parties had female running mates, NCCR Mageuzi and CHADEMA, the latter only after the death of his first running mate. Only one party stood as a female candidate. It was perhaps at the constituencies that women were expected to rise up, and to a certain extent their performance is not bad. In fact it could have been better if bribes and education were not the determining factor in approving candidacy.

Salome Mbatia being sworn in to one of the parliamentary special seats

Thus in a Parliament of 319, at present there are 97 women. Of these 75 are special seats, 3 are presidential appointments and 2 are from the Zanzibar House of Representative.

Only two of six elected

It is disconcerting that of the six female ministers, only two successfully got elected into parliament by contesting in their constituencies. The rest, including long-term political figures, have not been able to secure the vote of the electorate and are elected into the government by virtue of nomination or presidential appointment. This indicates that whereas these women are renowned at national and international levels, they are yet to gain the confidence of local populations. There is thus more work to be done in raising the profile of women candidates at the local levels. Conversely it indicates how key affirmative action measures are in guaranteeing that women will get access to positions of influence otherwise closed to them on account of sexist attitudes or political naiveté.

Sophia Simba, one of the presidential appointees, being sworn in to parliament

Vice Speaker of Parliament Anna Makinda congratulated by Speaker Samwel Sitta

This did, however, not spell doom as elected officials of the new parliament began the first coup by electing the first female deputy speaker in the person of Anna Makinda, a long term politician and former minister and regional commissioner. She was unopposed. Perhaps this gave the new president the confidence to outdo parliament by electing 6 women in key cabinet positions like foreign affairs, finance, constitutional affairs, education, president's office and community development. He appointed even more deputy ministers who are women, also in key ministries. It therefore remains to be seen how the public will judge these women compared to the male personalities that have occupied the seats of power since independence.

Civilly engaged women

Activists can take comfort knowing that the president went out of his way to attract a cabinet with women who have been civilly engaged. Dr. Asha Rose Migirom for example is a lawyer, who has a history in the women's movement as well as in efforts to build a strong civic culture. Ms. Sitta on the other hand is an educationalist with a long history in the Teachers' Union as well as in teaching. The president thus scores highly in electing women who are seasoned leaders and champions of rights, which should dispel any thought that these women were purely rewarded for some favour, without taking into consideration their competence.

Neutralised?

What is worrisome, however, is whether they can maintain their feisty spirit once in office where bureaucracy and "politics" dictate performance. We know, for example, from the Kibaki government in Kenya, that upon assuming legislative or administrative positions many activists who came from Kenyan civil society and were invited to join the government became subdued and could no longer take on the government the way they did when operating from the outside. Effectively, their appointment is an effective way to appease or neutralise them since they now are sworn to the office and "collective responsibility", not the voters.

Of course the situation in Tanzania has an added dimension of unwavering loyalty to the party and its manifesto, which is more paramount than any nationalistic fervour.

Already there are worrying signs as to how much revolution these women will muster once in office. The party manifesto is clear, as is the existing policy framework, which intends to continue the same trend of neo-liberal expansion and accumulation adopted with the economic liberalisation agenda in the early nineties.

The Minister of Foreign Affairs and International Co-operation, Dr. Asha Rose Migirom, has already indicated that her priority will be economic diplomacy. We can make our own conclusions as to what this means. Nonetheless, what implication will this have on socio-economic and socio-cultural rights which she has been working on and which without doubt were key issues at the Ministry of Community Development, Gender and Children where she last served? Also, will this compromise the rights of local producers, a key concern for women and social justice groups in the recently concluded Hong Kong Ministerial?

Hon. Zakia Meghji has been appointed to head finance. She comes from a successful spin at the Ministry of Tourism where she recorded key gains in publicising Tanzania as an important tourist destination, encouraged ecotourism and local tourism. She is one of the senior ministers as this will be the third government she serves under. Nevertheless, there is great concern about the vices of the tourism industry and its impact on women - low wages with little labour protections, prostitution and loss of livelihood in some areas where tourist hotels have been established. More importantly, how does this history influence budgetary allocations in the future? Certainly, gender activists would like to see more allocation to social services, especially to reproductive health, education and water.

Zakia Meghji, new Minister of Finance

What is my role and others like me after the jubilation in closing in on the seat of power?

Often times, as activists we have not been as critical of our own when they come to positions of power. Also we have not been as helpful to them, thinking that they are better placed to help our cause and us. We do not recognise that while the positions mean these women are well connected, they may need us more than ever to provide them with vital information in key policy areas: to be their extra pair of eyes, ears and heart, so to speak. It is therefore a defining moment for all of us.

We should be brave

Our biggest challenge is that whether we will be courageous enough to demand the same level of performance and accountability from our sisters and colleagues as we do from those who seem opposed to our doctrines. We should be brave to criticise where needed and praise where warranted. We can no longer afford to be content thinking that since she is "one of us" our business is in good hands. We also cannot afford to be silenced by a sense of loyalty to a sister, a friend, a relative, or a comrade when there are bigger issues at stake. In fact these friends depend on us to give them the reality check they need to remain sane and committed, a luxury public office does not always afford.

We can't afford to drop our guard

Certainly, the experiences in South America with the left, as well as the experience in Kenya, underscore that as activists we can't afford to drop our guard.

Importantly, we have an obligation to the citizens of our country. This is the only truth we can't afford to lose sight of. Similarly, we have for decades, if not centuries, called for an even playing field, for similar treatment and opportunity. Slowly, our voices are being heard and the doors of leadership are creaking open. We must therefore ensure that women can indeed make a difference once in office, a difference that is seen and felt in action, in culture and in impact. Certainly, if we want more women to be considered for leadership positions in the future we have to create a positive impression all round lest we fall victims to the "See, women can't lead" rejoinder.

Pambazuka, by Salma Maoulidi

January 20, 2006

Salma Maoulidi has an LLM in Law from Georgetown Law. Affiliated to the women's national and transnational movement with a strong interest in social justice issues and development, she is currently heading a women's development network, Sahiba Sisters Foundation, that aims at building the leadership and organisational capacities of women and youth in Tanzania.

Kikwete's cabinet: New Faces, More Women

Newly elected Tanzanian President Jakaya Kikwete announced his cabinet on Wednesday, comprising 29 ministers and 30 deputies. The cabinet has many new faces and the highest number of women the country has had since independence.

"This is a new government, with new goals and that is why we have several new faces. There are, however, several veterans around," Kikwete told a news conference at State House, his first since he was sworn-in as president on 21 December 2005.

The women in the new cabinet are seven ministers and 10 deputy ministers. The previous cabinet had four female ministers.

Among the women holding key positions in the new cabinet are Zakia Meghji, former minister for natural resources and tourism, who becomes the minister for finance, and Asha-Rose Migiro, the new minister for foreign affairs and international cooperation. Migiro was formerly minister for community development, gender and children.

Kikwete also appointed women to head the ministries of education, justice, livestock and community development.

He has restructured several ministries, splitting some, saying it was necessary to give special focus to crucial issues such as water supply, health, education, planning, economy, people's empowerment, agriculture and livestock development.

"Wherever I went during the campaign, water was one of the major concerns in both urban centres and rural areas. It is an issue that my government pledged to tackle more aggressively despite the fact that heavy investment is required," he said, justifying a ministry to exclusively deal with water.

Explaining the creation of a separate ministry for livestock development, Kikwete said Tanzania had 17 million heads of cattle yet the livestock industry remained underdeveloped.

"We are producing little milk, export very little beef and our livestock keepers roam throughout the country with their animals in search for grazing grounds," he said. "We have to do away with archaic ways of livestock farming. I, therefore, create a separate ministry for livestock development."

Full list of the new cabinet

President: Jakaya Mrisho Kikwete

Vice-President: Ali Mohamed Shein

Prime Minister: Edward Lowassa

Zanzibar President: Amani Abeid Karume

Ministers:

Foreign Affairs: Asha-Rose Migiro

East African Affairs: Andrew Chenge

Education and Vocational Training: Margareth Sitta

Finance: Zakia Meghji

Planning, economy: Juma Ngasongwa

Industry, Trade and Marketing: Nazir Karamagi

Agriculture and Co-operatives: Joseph Mungai

Natural Resources and Tourism: Anthony Diallo

Water: Stephen Wassira

Energy and Minerals: Ibrahim Msabaha

Infrastructure Development: Basil Mramba

Health and Social Welfare: David Mwakyusa

Higher Education, Science and Technology: Peter Msolla

Labour, Employment and Youth Development: Jumanne Maghembe

Lands, Human Settlement: John Magufuli

Information, Sports and Culture: Mohamed Seif Khatibu

Home Affairs: John Chiligati Public Safety and Security: Bakari Mwapachu

Justice and Constitution: Mary Nagu

Community Development, Gender and Children: Sophia Simba

Livestock Development: Shukuru Kawambwa

Defence and National Service: Juma Kapuya

Attorney General: Johnson Mwanyika

Ministers of State in President's Office:

Public Service Management: Hawa Ghasia

Good Governance: Philip Marmo

Political Affairs & Public Affairs: Kingunge Ngombale-Mwiru

Ministers of State, Vice-President's Office:

Union Affairs: Hussein Mwinyi

Environment: Mark Mwandosya

Ministers of State Prime Minister's Office:

Regional Administration and Local Government: Mizengo Pinda

Parliamentary Affairs: Juma Akukweti

Deputy ministers:

PMs Office, Regional Administration and Local Govt: Selina Kombani

Vice President Ali M Schein, President Kikwete, Zanzibar President Karume and Prime Minister Edward Lowassa

Disasters (PMs Office): Luka Siame

Foreign Affairs: Seif Ali Iddi and Cyril Chami

East African Affairs: Deodorus Kamala

Finance: Abdisalaam Khatib and Mustafa Mkulo

Planning, economy: Salome Mbatia

Industry, Trade and Marketing: David Matayo David

Agriculture and Co-operative: Christopher Kiiza and Hezekia Chibulunje

Energy and Minerals: Lawrence Masha

Water: Shamsa Mwangunga

Infrastructure: Maua Daftari and Milton Mahanga

Health: Aisha Kigoda

Education: Mwantumu Mahiza and

Ludovick Mwananzila

Higher Education, Science and Technology: Gaudencia Kabaka

Labour, Employment and Youth Development: Jeremiah Sumari and

Daniel Nsanzugwanko

Lands: Ritta Mlaki

Community Development, Gender and Women: Batilda Burian

Public Safety and Security: Mohamed Abood

Home Affairs: Bernard Membe

Livestock Development: Charles Mlingwa

Natural Resources and Tourism: Zabein Mhita

Information, Sports and Culture: Emmanuel Nchimbi and Joel Bendera

Justice and Constitutional Affairs:

Mathis Chikawe

Defence and National Service: Omari Yussuf Mzee

Dar es Salaam, 4 January (IRIN)

Tidningskrönikan: Kikwete: Avskeda korrupta tjänstemän omedelbart!

Som ett jehu har den nyvalde president Jakaya Kikwete stormat genom ministerier och verk, fordrat snabba och synliga resultat och kritiserat brister och olagheter.

Han har krävt slut på ett system där politiker och höga tjänstemän utnyttjar sin ställning för egen vinning. Han anser att tjänstemän misstänkta för korruption kan avskedas utan att man inväntar rättslig prövning.

Hans start har varit milt sagt kraftfull men som en slav på triumfvagnen påminner tidningen Tanzania Daima (22/1) om att liknande utspel gjordes av de tidigare presidenterna Nyerere, Mwinyi och Mkapa utan att några väsentliga ändringar inträffade.

Oloph

November 2005

11/11 Skydda oss mot ildåd. Sekreterare i oppositionspartiet CUF i Chake Chake-distriktet på Pemba, Saleh Nassor, vädjar till president Benjamin Mkapa att använda sin makt att skydda människorna på Pemba från de ildåd de utsatts för sedan den 30 oktober. CUF-ledaren hävdar att sedan valet avgjordes har folket på Pemba och särskilt i Piki misshandlats. Egendom har vandaliserats och plundrats och kvinnor våldtagits. "Tio flickor kidnappades av trupper ur Jeshi la Kujenga Uchumi och ingenting är känt om var de finns". (An-Nuur)

12/11 CUF bojkottar president Karume. Nitton CUF-företrädare i Zanzibars representanthus bojkottade den återvalde presidenten Amani Karume när han introducerade sig i församlingen. När talmannen Pandu Ameir reste sig för att välkomna Karume fann han att

oppositionens platser stod tomma. "Med ett hånfullt leende" kommenterade han att han inte var informerad om frånvaron men lovade att undersöka saken i enlighet med representanthusets lagar och förordningar. CUF har förklarat att de inte erkänner Karume som president men kommer att sitta i församlingen utan att delta i beslutsprocessen. Karume förklarade att CUFs bojkott saknar rättslig och konstitutionell grund. (Mwananchi, Nipashe, Daima, Majira, Mtanzania)

CUF-kommissionärer fördömer valet. Två medlemmar i Zanzibars valkommission som båda tillhör oppositionspartiet CUF har i ett offentligt uttalande fördömt valet som fördärvat av oegentligheter och fusk. Vid en presskonferens gav Nassor Amour och Ussi Khamis Ussi en rad exempel på att vallängder hölls hemliga och inte tillgängliga för politiska partier och hur röstande bussats till vallokaler att rösta om och om igen. De förklarade också att valkommissionen uteslutit dem ur beslutsprocessen och även från redovisningen av resultaten från de olika vallokaler samt från redovisningen av det slutliga valresultatet. På frågan om varför de inte protesterade då svarade de: "Vi fruktade för våra liv, vad som helst hade kunnat inträffa" (Mwananchi, Tanzania Daima, Mtanzania)

Zanzibarer i London protesterar. Hundratals zanzibarer bosatta i London ordnade en protestmarsch mot valen i Zanzibar. Enligt BBC krävdes en grundlig undersökning av valet och att bistånd till Zanzibar och Tanzania stoppas till dess att en oberoende undersökning är genomförd. Omkring 10 000 zanzibarer bor i England. (Mtanzania)

13/11 Kampanjmedlen slut. Det uppskjutna valet på fastlandet har drabbat partierna som har svårt att finansiera den sista kampanjmånaden. Svårast drabbas de små partierna men nu har även en CCM-kandidat drabbats. Han tog ett lån på 15 miljoner shilling som han hoppades kunna återbetala efter segern den 30 oktober. Nu riskerar hans hus som var säkerhet för lånet att falla under klubban. Dessutom behöver han mer pengar för den förlängda valrörelsen. (Tanzania Daima)

14/11 Kvinna närmast toppen i Chadema. Oppositionspartiet Chadema, vars kandidat till posten som vice president avled, nominerade som hans efterträdare Anna Valerian Komu. Hon blir därmed parhäst till partiledaren Freeman Mbowe.

Hon är 55 år, född i Zanzibar och har studerat redovisning och data. Hon hade fem medtävlare. (Mwananchi, Majira, Mtanzania, Nipashe Tanzania Daima)

15/11 Regeringspartiet gör oljeaffärer. Regeringspartiet CCM har inlett partnerskap med ett amerikanskt oljeföretag i syfte att bygga ett raffinaderi i Dar es Salaam. Affären genomförs ett av partiets dotterbolag, Tanzania Green Company. Tidigare har en investerare från Abu Dhabi velat investera i raffinaderiet men avvisats. (Tanzania Daima)

19/11 CUF-medlemmar stämmer regeringen. Högsta domstolen i Zanzibar har inlett en rättsprocess mot regeringen. 18 medlemmar av oppositionspartiet CUF satt häktade i tre år för förräderi, en anklagelse som senare släpptes. De åtalades för planer på att störta dåvarande presidenten Salmin Amours regering. När president Karume tillträdde frigavs de 18 anklagade i november 2000. Nu begär de skadestånd på 360 miljoner schilling var. Svarande är statsåklagaren och två höga polischefer. (Mtanzania)

21/11 CUF uppmanas godta valresultatet i Zanzibar. Dr Sengondo Mvungi, presidentkandidat för oppositionspartiet NCCR, uppmanar CUF att acceptera valresultatet i Zanzibar i stället för att hetsa fram onödigt hat. Han stödde sin ordförande som menade att CUFs vägran att erkänna Amani Karume som president är liktydigt med landsförräderi. CUF kan informera världen om vad som händer i Zanzibar utan att bojkotta dess regering. Dr Mvungi, juridiklärare vid universitetet i Dar es Salaam, förklarar att internationell lag endast ger stater möjlighet att vägra godkänna en regering, medborgare har ingen legal rätt att göra så. (Nipashe)

22/11 CUF skyller på Mkapa. CUF-ledaren i Zanzibar, Seif Shariff Hamad,

Karume när han officiellt utses till president efter valet i Zanzibar.

Unga sympatisörer till CUF på Zanzibar tas om hand då de firar "segern" innan valresultatet har tillkännagivits

förklarar att valresultatet i Zanzibar fixades en månad i förväg av president Benjamin Mkapa genom att placera ut väpnade styrkor på öarna i syfte att skrämja väljarna. Med beväpnad militär och kravallpolis på gatorna vågade människor inte att protestera mot bedrägerierna. Hamad kritiserade även rösträkningen och förklarade sig villig att godta resultatet av en oberoende institution. (Mtanzania, Tanzania Daima, Nipashe)

Rösträkning i vallokal i Zanzibar stad

24/11 Över 10 000 väljare diskvalificerade. Den nationella valkommissionen har avregistrerat över 10 000 namn som varit felaktigt eller olagligt införda i vallängderna. De flesta har strukits därför att de varit underåriga eller inte medborgare i landet. Några har strukits därför att de satt i fängelse eller avlidit. Drygt 3000 hade registrerats mer än en gång och dessa åtalas och får böter. Totalt har nästan 16 miljoner tanzanier rätt att rösta. (Mwananchi)

30/11 Mbowe lovar riva upp gruvavtal. Tusentals människor i Mereranis gruvdistrikt hurrade och applåderade Chademas presidentkandidat Mbowe som förklarade att om han blev president skulle han ompröva alla avtal som slutits mellan CCM-regeringen och utländska investerare. Han lovade att stoppa tillämpningen av den lag som utestänger bortåt 5000 gruvarbetare vilka i småskaliga företag bryter tanzanite. Tanzanite bryts endast i Tanzania men förädlingen sker huvudsakligen i Indien, Sydafrika och Kenya. Mbowe beskyllde regeringspartiet för att omfatta utländska investerare "även när de skjuter vårt folk som apor!" (Tanzania Daima, Nipashe, Majira)

December

1/12 Mkapa manar till kamp mot AIDS. I sitt sista radiotal till nationen manade president Mkapa medborgarna att kämpa mot AIDS som blivit en "nationell katastrof" sedan 2001. Han påminde om att bromsmediciner är tillgängliga för endast 50.000 människor fastän regeringen har budgeterat 20 miljarder shilling. (Majira, Mtanzania, Nipashe, Mwananchi, Tanzania Daima)

4/12 Tanzania Daima kommer ut igen. Regeringen har nu tillåtit nyhetstidningen Tanzania Daima att åter distribueras. Beslutet fattades efter förhandlingar i Zanzibar mellan minister Seif Khatib Mohamed och tidningens redaktionschef

Mkapa röstar sista gången som president

Deodatus Balile. Vid mötet erkände Balile sina "fel" (vilka framgår inte av referaten) och begärde att inskränkningen skulle upphöra. I dagens nummer av tidningen publiceras en ursäkt till president Mkapa och regeringen. (Tanzania Daima, Majira)

5/12 Tårgasmot CUF-anhängare. Omkring 40 kravallpoliser använde tårgas och sköt i luften för att skingra CUF-anhängare som samlats utanför polisstationen i Musoma. CUF-medlemmarna hade vägrats hålla en demonstrationsmarsch. Den regionala polischefen kom till platsen men måste lämna områden på grund av den kraftiga tårgasen. (Nipashe, Mtanzania, Tanzania Daima)

7/12 Kikwete mot utländska jobbare. CCMs presidentkandidat Jakaya Kikwete förklarar att om han blir vald skall han kontrollera den "våg" av utlänningar som tar jobb som kan göras av lokala invånare. Han nämnde Serena och Ngorongoro-hotellen som platser där främlingar utför tjänster som kunde göras av tanzanier. Kikwete kritiserade också den dyrkan av utländska varor som förekommer. Som exempel nämnde han att på ett hotell i Arusha erbjöds han importerat vatten, vilket han avböjde. (Tanzania Daima, Mwananchi, Nipashe)

9/12 266 utländska observatörer. Valkommissionen ordförande Justice Lewis Makame förklarade vid ett möte med de utländska valobservatörerna att 15,9 miljoner röstande väntades lämna sina röster i 48.000 vallokaler. Totalt 18 partier ställer upp med 1.225 parlamentskandidater och 10 presidentkandidater. Över 266 utländska observatörer väntas komma. (Nipashe, Mtanzania, Majira, Mwananchi)

11/12 Partier i Zanzibar vill granska röster. Elva politiska partier i Zanzibar

Rösträkning av valarbetare vid valkretsens Amana i stadsdelen Ilala i Dar es Salaam

insisterar på granskning av röstsedlarna vid vallokalerna. (Nipashe)

Kikwete: Jag är inte skyldig någon. Jakaya Kikwete förklarade att om han vinner valet och skall bilda regering är han inte skyldig någon något för bidrag till finansieringen av valkampanjen. Den finansiella sidan av valkampanjen sköts av partiets nationella kampanjkommitté. (Mwananchi, Mtanzania)

12/12 Kikwete höll 900 möten. Regeringspartiet CCMs presidentkandidat Jakaya Kikwete avslutade sin valrörelse efter att ha hållit 900 möten och varje dag mött mer än 70 000 människor. Han har färdats över 29 000 km, allt möjligt på grund av att valet blev uppskjutet. (Mtanzania, Nipashe, Tanzania Daima, Mwananchi)

Kikwete på CCMs valmöte i Mbeya

Brott mot mänskliga rättigheter i Zanzibar. East African Law Society (EALS) förklarar att övergrepp mot mänskliga rättigheter begåtts i Zanzibar vid valet den 30 oktober. Organisationens vd, Atuga Atuti, förklarade att vissa röstande vägrades att rösta medan andra skrämts av de väpnade styrkorna. En del lokala tjänstemän - sheas - vägrade att registrera personer som hade legitim rätt att rösta. Det är hög tid att stoppa sheas som valförrättare. Zanzibars statsåklagare Idd Pandu Hassan uppmanade advokaterna att vara modiga och komma fram med exempel på brott mot mänskliga rättigheter. Han noterade att mycket få advokater tar upp sådana fall. (Nipashe)

15/12 Valet i Zanzibar fördärvat av statlig brutalitet. Stenstaden i Zanzibar liknade ett slagfält med beväpnade fängelsevakter som plundrade hus, krossade skyltfönster och arresterade folk. Inga skäl gavs för dessa godtyckliga angrepp. Polisen uppmanade vakterna att upphöra med våldet men möttes av beskedet att inte blanda sig i deras operation. En av polischeferna, George Kizughuto, vägrade att svara på sin mobil. En BBC-reporter förklarade att han sett "strömmar" av blod. CUFs parlamentskandidat i Bububu hävdade att kustbevakningen misshandlat honom efter att han protesterat mot att en 12-årig pojke tilläts rösta. Även CUFs generalsekreterare Seif Shariff Hamad hävdar att han såg underåriga röstande vid sin vallokal i Mtoni. Hans ställföreträdare Duni Haji förklarade att mer än 200 medlemmar av "specialstyrkorna" bussades att rösta i

stenstaden. Fem personer som protesterade arresterades och fördes till Malindi polisstation. (Nipashe, Mwananchi)

16/12 Tanzania mot enpartivälde. Oppositionspartierna har drabbats av svåra nederlag i tävlan med regeringspartiet CCM enligt de preliminära valresultaten. Det är som en återgång till det gamla enpartisystemet. Där oppositionspartierna förlorar även de få platser de hade i det tidigare parlamentet. Det är värre än valen 1995 och 2000 när CCM nu sopar ut oppositionens starka fästen som Kigamboni och Bukoba. I presidentvalet är Kikwete långt före CUFs Ibrahim Lipumba. Prominenta parlamentsledamöter som dr Wilbrod Slaa och Wilfred Lwakatare slogs oväntat ut. (Tanzania Daima, Majira)

Zanzibar ånyo delat. Valet i Zanzibar blev en repris på valet den 30 oktober då president och parlament i Zanzibar valdes. I valet den 14 december av unionens president och parlament tog oppositionspartiet alla 18 platser i Pemba. På huvudön Unguja lyckades CUF ta endast platsen i Stenstaden. På Pemba lyckades den tidigare ledaren av oppositionen Fatma Maghimbi återerövra den plats hon förlorade till CUF i valet 2000. (Nipashe, Majira)

17/12 Kikwete slår rekord. Ordföranden i den nationella valkommissionen förklarar att Kikwete tycks slå rekord. Han har segrat med större marginal än någon annan sedan flerpartival infördes. (Mwananchi m fl)

18/12 Låt presidenten sitta kvar. Före presidenten i Zanzibar Salmin Amour förklarar i en intervju med BBC att det är hög tid att unionen diskuterar en del konstitutionella frågor. En av dessa är att presidenten kan väljas endast för två femårsperioder. I ett land med 18 partier finns inga behov att hindra presidenten att stanna kvar vid makten så länge han är kapabel och accepterad. (Mtanzania, Majira, Nipashe)

Före presidenten i Zanzibar Salmin Amour vill att presidenten skall kunna sitta kvar längre än 2 perioder

19/12 Kikwete tog åtta av tio. Valkommissionen förklarar att sedan rösterna räknats i samtliga 232 valkretsar har Kikwete totalt 9.102 951 röster (80,23 procent) följt av CUFs kandidat Lipumba med 1.317 220 röster (11,6 procent), Mbowe med 671 780 (5,9 procent) och Mrema 84 131 (0,5 procent). Kikwete gjorde därmed ett bättre valresultat än den avgående presidenten Mkapa som fick

71,7 procent i föregående presidentval. Lipumba som är den mest framträdande företrädaren för oppositionen fick som nämnts endast 11,6 procent jämfört med 16,3 i förra valet år 2000, Mrema dök från 28 procent i föregående val till endast 0,5. 16,3 miljoner var röstberättigade och 11,3 miljoner röstade.

Regeringspartiet än starkare. Regeringspartiet CCM får i parlamentet 197 platser medan oppositionen får nöja sig med 26. Oppositionen består av CUF med 19 platser, alla från Zanzibar sedan man förlorat de två man tidigare hade på fastlandet, följt av Chadema med 5 platser, TLP och UDP med en plats vardera. (Nipashe, Tanzania Daima)

29/12 Presidenten installeras. Ett dussin statschefer finns bland de 30 länder som beräknas vara representerade när presidenten installeras vid en ceremoni i National Stadium. (Mwananchi m fl)

Kikwete installeras på National Stadium

21/12 Valdeltagandet 72 procent. Valkommissionen konstaterar att valdeltagandet var 72,4 procent. Det nya parlamentet har 206 valda medlemmar. 17 av dessa är kvinnor, dock endast en från Zanzibar. (Mtanzania m fl)

22/12 USA upprepar kritik mot valet i Zanzibar. USA var det första västliga landet att gratulera president Kikwete. I ett uttalande från den amerikanska ambassaden underskrivet av senator Russ Feingold råds Kikwete att undersöka anklagelserna att regeringspartiet CCM manipulerade de val som återförde Karume till presidentposten på öarna. I uttalandet sägs att situationen i Zanzibar inte är särskilt fredlig, särskilt gäller det relationerna mellan regeringspartiet CCM och oppositionspartiet CUF. Det vore ett lägligt tillfälle för Kikwete att angripa frågan genom att utse en kommission som undersöker påståendena om felaktigheter.

USA tror att Kikwete kan föra frågan om demokrati framåt genom att utse en regering präglad av nationell enighet trots olika partiideologier. Den före amerikanske ambassadören Herman Cohen förklarar att Tanzania har visat vägen för andra afrikanska länder genom att hålla fast vid beslutet om två perioder för presidenten. Cohen sade att Tanzania, Ghana och Benin är lysande föredömen för länder som Nigeria och Uganda. (Majira, Mwananchi)

24/12 Bush söker samarbete mot terrorister. President Bush förklarar i ett uttalande sitt förtroende för Kikwete och hans regering. USA kommer att öka samarbetet i kriget mot terrorism, HIV och malaria. Utrikesdepartementets ansvariga för Afrika-frågor, Jendayi Frazer förklarade att hon träffat president Karume och hans motkandidat i Zanzibar och rått dem att med hjälp av president Kikwete söka lösa sina motsättningar. Premiärminister Tony Blair lovade samarbete för ekonomisk utveckling och bevarad fred i Stora sjöregionen. (Mtanzania, Mwananchi, Tanzania Daima)

Nyvalde presidenten Kikwete får stöd av Blair och Bush

27/12 CUF erkänner inte valet. Det största oppositionspartiet, CUF, har beslutat att inte godkänna valresultatet då de misstänker fusk. Hur oegentligheterna gått till skulle kunna klarläggas med hjälp av expertis från Kina (där valsedlarna är tryckta). I vissa valkretsar kunde väljare inte rösta därför att deras namn saknades i vallängden. Så skedde t ex i Kinondoni i Dar es Salaam där endast 55 procent av väljarna röstade. (Tanzania Daima m fl)

29/12 CUF publicerar vitbok. Oppositionspartiet CUF har publicerat sin rapport kring valet på Zanzibar den 30 oktober, betitlad Betrayal of Popular Hopes. Rapporten tar upp den kritik CUF sedan länge riktat mot valproceduren. CUFs ordförande professor Lipumba beskyllde Mkapa för att denne inte bryr sig om att söka normalisera situationen i Zanzibar och hoppades att Kikwete skulle spela en positiv roll för att lösa krisen. Han påminde om att CCMs företrädare förklarat att de aldrig genom val skulle ge upp den makt de tog genom kulor. (Revolutionen i Zanzibar 1964) (Mtanzania, Tanzania Daima, Mwananchi)

CUFs presidentkandidat Lipumba, här i vallokalen, hoppas på Kikwete

Januari 2006

13/1 Karume drämmer till biståndsgivare. Zanzibars president Karume förklarade vid ett massmöte på Amaan stadion att en del biståndsgivare mest är intresserade att skydda sina egna intressen och därför försvinner så snart de misslyckas med sina syften. Han påminde om den nöd människorna hamnade i efter 1995 års val när biståndsgivarna övergav öarna. Han tackade Mkapa för dennes stöd i svåra tider. Han uppmanade också folket att när det gäller att bekämpa fattigdomen finns inga "rika farbröder" i väst. Därpå tackade han biståndsgivarna för deras samarbete och räknade upp USA, Kina, Norge, Storbritannien, Italien, Holland, Sydkorea, Brasilien, Kuba, Sverige, Finland, Indien, Oman, Saudiarabien och Egypten. Han tackade också UNDP, Världsbanken och UNICEF. Han förklarade också att ingen får fiffla med freden och den nationella enigheten. Han tycktes ha glömt vad den nye presidenten i unionen Kikwete sagt om Unguja-Pemba-delningsen av Zanzibar och det behovet att snabbt ta itu med problemet. (*Tanzania Daima, Nipashe, Mwananchi, Majira, Mwananchi*)

14/1 Kikwete varnar korrupta tjänstemän. President Kikwete startade sina besök i förvaltningen med besök hos inrikesdepartementet. Han varnade poliser som samarbetar med rånare och tar mutor. De som misstänks skall få "administrativ befrielse" utan dröjsmål. Som en långsiktig lösning rekommenderade han att poliser inte stannar på samma ort längre än tre år. Han efterlyste också de nationella ID-kort som blivit fördröjda. De skulle stoppa strömmen av utlänningar som tar arbete från tanzanier. Han frågade sig om landsflyktingar behöver arbeta som servitriser. I sin kritik av fängvårdsmyndigheten förklarade Kikwete att han vid besök på ett fängelse förfärats över de omänskliga förhållanden fångarna tvingades leva i. "Det var så störande att jag kunde inte sova den natten" Han angrep också brandväsendet för att inte göra sin plikt. Minister Mwapachu informerade Kikwete att de väpnade rånen framförallt mot banker ökat kraftigt sedan 2000. Övervakningskameror kommer att installeras på strategiska platser. (*Tanzania Daima, Majira, Mwananchi, Nipashe, Mwananchi*)

Också en valvinnare, Miss Africa Nancy Sumari, här tillsammans med Salma Kikwete under valkampanjen.

Biskoparna får svar om HIV och sex. Tanzania Episcopal Conference fördömde i ett uttalande "undervisning om kondomer" för elever på mellanstadiet. Det kan leda till omoral och promiskuitet bland studenter, hette det. Utbildningsdepartementet förklarar i ett sex sidor långt svar att man kommer att hålla fast vid sin grundläggande policy. Departementets utbildningsansvarige, Ricky Mpama, förklarar att departementet respekterar biskoparnas syn men också beaktar att HIV/aids är en nationell katastrof. En undersökning i 20 regioner visar att 34 procent av pojkarna och flickorna förklarade sig vara sexuellt aktiva. Departementet delar inte ut kondomer i skolorna men arrangerar lärarseminarier om hur elever "inklusive avhållsamhet" kan skydda sig. (*Tanzania Daima, Mwananchi, Nipashe, Mwananchi*)

Severine Niwemugizi, ordförande för den tanzaniska biskopskonferensen

15/1 CUF-ledningen i kaos efter nederlaget. Ärrade CUF-ledare betar sig som sårade soldater efter valet. De har börjat beskylla varandra för ekonomisk vanskötsel. Tre frågor orsakar splittringen: - För det första. Pengar för tidningen Fahamu Mwananchi (Förstå folket) hamnade i fel fickor och bilar som importerats från Mellersta Östern fungerade inte. - För det andra kan ledarna inte enas om hur man skall hantera valresultaten i Zanzibar och på fastlandet. Hamad-anhängarna ville bojkotta det uppskjutna valet på fastlandet medan ordförande Lipumba ville delta. När valet var över förklarade Lipumba att han inte accepterar Kikwete medan Hamad tackat honom för hans "fina uttalande" om Zanzibar. Men Hamad har blivit alltmer övergiven i sitt försök att bojkotta president Karume i Zanzibar. - För det tredje fanns ingen enighet om hur CUFs kvinnoplatser skulle fördelas. Hamad ville att alla skulle komma från Zanzibar där partiet fått alla sina valda parlamentsplatser. Men han förlorade till Lipumba som ville att

Seif Hamad, CUFs kandidat för presidentposten i Zanzibar, lägger sin röst

CUF även skulle representeras av kvinnor från fastlandet. (*Tanzania Daima*)

17/1 Polis dödade fyra - av misstag?

Fyra personer misstänktes vara banditer och dödades av poliser. Polisens hantering ifrågasätts nu sedan anhöriga och vänner börjat protestera. De har tagit kontakt med sina parlamentsledamöter och med medierna där de hävdar att de fyra var laglydiga invånare från Mahenge som handlade med mineraler. Parlamentarikerna förklarar att de söker få fram sanningen. Dödsskjutningen i Kariakoo inträffade bara några dagar efter att ministern för allmän säkerhet, Mwapachu utfärdade en kontroversiell rekommendation till polisen att skjuta i syfte att döda misstänkta banditer. Polisen har inte kommenterat händelsen. (*Tanzania Daima, Mwananchi*)

18/1 Protest mot skjuta-för-att-döda-policy. Ordföranden i kommissionen för mänskliga rättigheter, J Kisanga, är kritisk mot Mwapachus uttalande som kan skapa en mycket otrevlig situation. I det aktuella fallet när fyra misstänkta rånare dödades förklarar den juvelerare som rånats att de dödade inte var de skyldiga. (*Nipashe, Mwananchi, Majira*)

19/1 Kikwete kritiserar jordbrukspolitiken. I ett tal till de ansvariga på jordbruksdepartementet förklarade president Kikwete att det är en skam att Tanzania ligger efter länder som Vietnam, Indonesien och Thailand som startade sina ekonomiska reformer samtidigt som Tanzania 1986. "I dag är de ledande risexportörer. Medan de genomfört en jordbruksrevolution håller vi fortfarande oss till de hackor som nämns i Gamla testamentet. Varför är detta land med 18 miljoner nötkreatur nettoimportör av mjölk och smör?" frågade sig Kikwete som också menade att Tanzania kan producera de gödningsmedel som behövs. Han uppmanade de ansvariga som sitter med höga löner på sina kontor att i stället ge sig ut i bygderna och rädda landet från omoderna jordbruksmetoder. (*Nipashe, Tanzania Daima, Mwananchi*)

Småjordbruk, familj med majs på tork i förgrunden

21/1 De skjutna hade handbojor. Boende i Sinza Palestine hävdar att de fyra misstänkta rånare som dödades av poliser ”i eldstrid” inte gjorde något motstånd och var arresterade och försedda med handbojor när de sköts. (*Mwananchi*)

24/1 Polisskotten undersöks av kommission. President Kikwete har utsett en kommission på fem personer att undersöka polisens dödsskjutning av de fyra män som misstänktes för rån. Den rånade affärsinnehavaren förklarar att de skjutna inte var rånarna och läkare som gjort obduktionen förklarar att skotten kom bakifrån. (*Tanzania Daima, Nipashe, Mtanzania, Mwananchi*)

25/1 Parlamentariker vill sitta längre. Flera medlemmar av parlamentet kräver att deras förordnanden förlängs från fem till sju år. (*Tanzania Daima, Mtanzania, Majira, Mwananchi*)

28/1 Magufuli lovar stoppa korruption. Ministern för mark och bebyggelse John Magufuli har lovat att han inom tre månader skall rensa ut korruptionen i departementet. Departementet får varje dag hundratals klagomål, oftast mot oärliga tjänstemän. Värst är situationen i Kinondoni i Dar es Salaam där många öppna och offentliga platser har sålts till privata intressen. ”Jag vill dö som en ärlig minister så att jag kan fortsätta med samma uppgift i himmelen” förklarade han. (*Mwananchi, Majira Nipashe, Tanzania Daima*)

Kikwete kräver snabba resultat. I sina strafftal hos departementen krävde president Kikwete en handels- och industriplan inom sex månader och att problemen kring Tanzania Fishing Corporation löses inom tre månader. Han krävde också att korruptionen i leasing av jaktmarker och skog stoppas och namnen på korrupta tjänstemän som kan avskedas omedelbart. (*Mwananchi, Majira, Nipashe, Mtanzania, Tanzania Daima.*)

31/1 Lovassa kräver att lynchning stoppas. Premiärminister Edward Lowassa fördömer seden i Maswadistrikttet att tillgripa lynchning som kan innebära att en person misstänkt för att ha stulet bara en burk majs misshandlas till döds. Under en resa i Shinyanga-regionen, där matbrist

råder, fick han en officiell rapport om att tre människor nyligen dödades, anklagade för att ha stulit majs. Omkring 250 000 människor behöver mat för att stoppa hungersnöd. Lowassa uppmanade också de lokala myndigheterna att stoppa smuglingen av förmödenheter över gränsen. (*Tanzania Daima, Nipashe*)

Tillväxten måste gynna alla. President Kikwete förklarar att regeringen inte nöjer sig med god tillväxt om den inte sipprar ned till vanligt folk. Man kan inte tala om utveckling om människor inte får två mål mat per dag. I ett tal inför planeringsdepartementet sade han att utveckling måste upplevas bland gräsrotterna, inte bara bland ministrar som lever vräkigt. ”Den som är välfödd vet ingenting om hunger” förklarade Kikwete vars maningar riktade sig inte bara mot ministrar och högre tjänstemän utan också till parlamentsledamöter och deras krav om bättre ersättningar och högre avdrag. (*Tanzania Daima m fl.*)

Nytt ledarteam: Premiärminister Edward Lowassa med nybliven president Kikwete.

Februari

1/2 Kikwete: Avskeda korrupta tjänstemän. I motsats till sin företrädare Mkapa som insisterade på konkreta bevis för korruption innan dom förkunnades förklarar Kikwete att detta är inte absolut nödvändigt. I ett tal till cheferna i finansdepartementet sade Kikwete att var och en som misstänks för korruption skall avskedas utan att

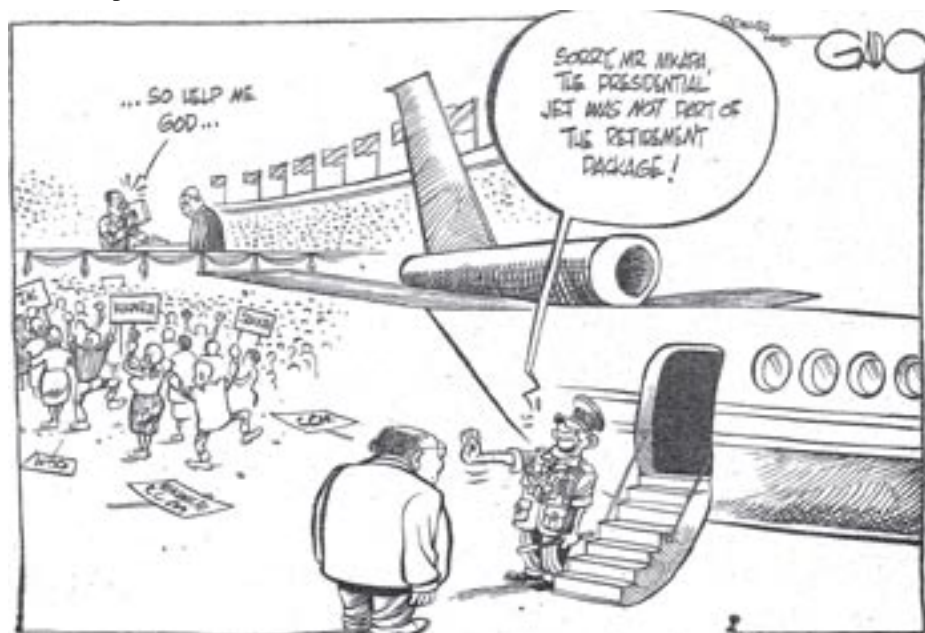

avvakta utslag från domstol. ”Om ni ser en tjänsteman som blir rik över natt, be om en förklaring och om han inte kan ge den, avskeda honom” (*Majira, Tanzania Daima, Mtanzania, Nipashe*)

3/2 Mark ägd av utlänningar kan återtas. Ministern för land och bebyggelse John Magufuli förklarar att land som tillhör utlänningar kan återtas även om det köpts på ett lagligt sätt. Han påminde om att enligt lagen är utlänningar och utländska företag inte tillåtna att förvärva land. ”Land i Tanzania tillhör tanzanier och kan inte ges till någon annan” Magufuli noterade dock att lagen tillåter investerare att skaffa sig tomter för att investera i någon verksamhet. (*Tanzania Daima*)

4/2 Kikwete irriterad över skattebefrielse. President Kikwete säger att skattebefrielse är kryphål där privata dränerar statliga tillgångar. Många sådana befrielser strider mot det ursprungliga syftet, förklarade Kikwete som erinrade sig tiden som finansminister då en bilägare ville ha skattebefrielse för 600 däck trots att han hade bara en bil. (*Mtanzania*)

7/2 Ommöblering i regionerna. President Kikwete gör en kraftig ommöblering av Regional Commissioners. Elva försvinner och nio flyttas till andra regioner. Tre nya kvinnor utnämndes och en försvinner. Bland de nya finns sex tidigare officerare och tre med titeln doktor. (*Nipashe m fl*)

Kashumbiliro - ett partnerskapsprojekt

Sedan tre år är tre pastorat i Lunds stift engagerade i ett partnerskap med Kashumbiliro i nordvästra stiftet av den lutherska kyrkan i Tanzania. Det hela började med en studiecirkel, framför allt koncentrerad på Tanzania och Kageraregionen väster om Victoriasjön. En anledning till val av område var att vi båda under 60-talet arbetade som läkare vid Ndolage sjukhus i området. Den ettåriga cirkeln avslutades 2001 med en resa till Bukoba-området och där fick vi den första kontakten med Kashumbiliro.

Som alla Habaris läsare vet är situationen i hela området kring Victoriasjön svår och vi kan se hur levnadsomständigheterna för byborna är klart sämre än den var på 60-talet. Kashumbiliro pastorat ligger i ett område med c:a 30 000 invånare 3-4 mil söder om Bukoba vid Victoriasjöns västra strand. Inkomsterna för flertalet ligger under FN:s nivå för absolut fattigdom, US\$ 1/dag. Födan produceras i shamban och bananer är en huvudgröda tillsammans med kassava. Kaffe har tidigare varit dominerande cashcrop, under senaste decenniet delvis ersatt av vanilj. Priset har nu snabbt sjunkit också för den ersättningsgrödan.

Projektstart 2002

Ett år efter studieresan kunde representanter för tre församlingar - Helsingborgs Maria, Perstorp och Östra Torn - fördjupa kontakten med Kashumbiliroförsamlingen. Vi kunde på plats ta ett gemensamt beslut att bilda ett partnerskap som skulle löpa under fyra år. Projektmål var att skapa samhörighet mellan Svenska kyrkan och Evangelisk-lutherska kyrkan i Tanzania (ELCT), öka Kashumbiliros möjlighet att på bästa sätt fungera som församling och för oss att få ökad förståelse för de olika livsvillkoren i Nord och Syd och anledning att reflektera över rättvisefrågor. Dessutom att visa på vad kyrkan kan betyda för livet i en mycket fattig omgivning.

Flera delprojekt

Viktiga delprojekt var standardförhöjande åtgärder som vedsparande spisar, regnvatten-tankar, förbättrade latriner och inkomstgenererande projekt. Enda byggåtagande var del av kostnader för prästgård med utrymme för vissa församlingslokaler. Besök från Kashumbiliro skulle ske vartannat år och resor i motsatta riktningen vartannat. Vi bestämde oss för att klara av att samla

in SEK 100 000/år under dessa fyra år. Dessa insamlingar skulle inte få inkräkta på sedvanliga insamlingar – var det alltför naivt??

Utvecklingen av projektet har kunnat följas genom Nyhetsbrev på vår församlings hemsida, under Maria församlings internationella grupp, se www.svenskakyrkan.se/helsingborg.

Och vad har hänt under de tre gångna åren?

Redan innan den officiella starten av projektet fick evangelisterna sitt önskemål uppfyllt, var sin cykel inköpt i Bukoba. Kyrkoherden Diocres Mashongole är självklar primus motor med stor kunskap och nära kontakt med befolkningen och ett brinnande engagemang. Han kan med hjälp av sin lätta MC nu lättare besöka sina sju församlingar. En mobiltelefon och avsatta medel för att bekosta e-post - från Bukoba - mellan honom och oss i svenska grenen av partnerskapet gör kontakten oss emellan relativt snabb. Beslut om fortsatta steg i projekten tas antingen vid möten oss emellan eller via utbyte av e-post. Redovisning för användande av utsända medel görs kontinuerligt.

Av de från början planerade delprojekten har vissa utvecklats utmärkt, något fått

“läggas på is” och dessutom har några nya tillkommit.

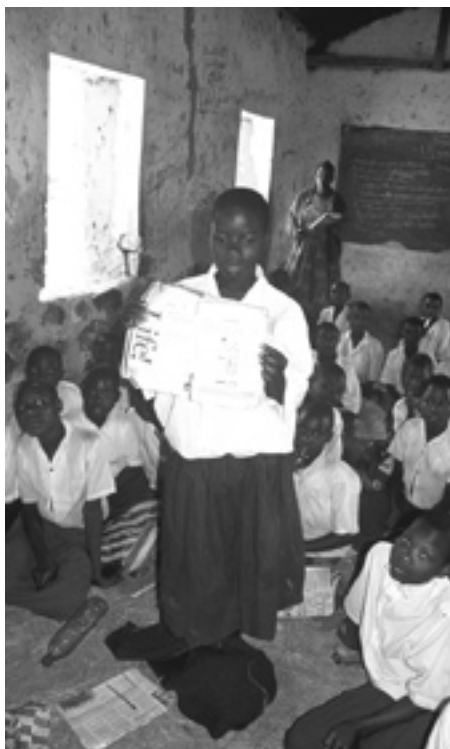
Vedsparende spisar byggs sedan ett dussin unga människor av båda könen sänts till Tweyambe Secondary School (har ett samarbete sedan 20 år med Martin Koch skolan i Hedemora) för att få insikter och lära tekniken. Vi beslöt att betala varje nybyggd och fungerande spis med SEK 30 till byggaren, medan blivande ägaren skulle stå för materialet. Lera, ev. i kombination med brända tegelstenar beroende på typ av spis och ett rökrör behövs. Nu finns c: a 1 000 spisar. Pengar är avsatta till totalt 1 500 spisar av denna typ. Det kommer förfrågningar från byar utanför vårt område. Vår gissning är att detta projekt har kommit för att stanna och utvecklas av sig självt. Tänk att kunna spara 70 % av veden och slippa den synnerligen irriterande röken på så enkelt vis! Dessutom minskas risken för brännskador på framför allt små barn.

Den dagliga användningen av brännved gör ju nyplantering av träd absolut nödvändig. Men plantor finns inte i tillräcklig mängd. En **plantskola** har startats med hjälp av stiftets sakkunnige och gemensamt inhämtande av ytterligare inspiration och kunskap vid besök på VI-skogens centrum i södra Uganda. En grupp ungdomar ansvarar för den dagliga skötseln inklusive vattning, vilket varit ett problem under ovanligt långa torrperioder. Några tusen barrträdsplantor har dock kunnat säljas och plantorna är nu av mer varierande slag med *Grevillea* robusta och *Moringa Olifeira* samt en del fruktträd. Då regnvattentanken nu förstöras finns förutsättningarna för en fungerande plantskola, ekonomiskt självbärande.

Urinseparerande **kompostlatriner** av vietnamesisk typ ingick från början som en viktig del i projektet. På grund av att kyrkan fick stora pengar för att sprida en förbättrad typ av vanlig pit latrin, blev det nödvändigt att ta en time-out. Men ett litet antal av kompostlatriner finns och används.

Vedsparende spis för en gryta

Stöd till primärskolor ingår i projektet - här läser en elev ur en av de få böckerna

Kanske kommer så småningom en förståelse för fördelarna och en mera konsekvent användning av urin och kompostering av fekalier.

Stöd till primärskolorna var ett önskemål redan från början. De är 18 i området och vi har kunnat besluta att ge SEK 4 000 till varje skola för bokinköp. Det kan tyckas alltför lite. Men böckerna har ett lågt pris och det gör trots allt en skillnad. Regnvattentankar till de skolor som har sämst tillgång till vatten får regnvattentankar. Två förskolor har också kunnat få stöd.

Stöd till bygget av ny **prästgård**: Sedan den nuvarande prästgården fått stora skador beslöt församlingen bygga nytt. Man har strävat med att samla pengar bland församlingsborna, men det går långsamt, mycket långsamt. Då vi nu överskridit insamlingsmålet rejält vill vi bidra med en större summa än ursprungligen planerat för att det inte ska bli en av de byggnader, som står i decennier utan att kunna tas i funktion. Inom ett år bör den vara klar, inklusive två rum för församlingsarbete, väl fungerande kök med vedsparande spis och solpaneler

Stöd till småföretag och mikrokrediter ingår även - här två mjölkgetter som införskaffats som en del av projektet.

på taket för elljus. Undersökningar har visat att kostnaderna för el från Tanesco för närvarande skulle bli alltför höga.

Småföretag och mikrokrediter

Inte minst viktig är frågan om att skapa möjligheter för många att förverkliga egna projekt för att få bättre inkomster. Till det behövs ofta lite startkapital, som skulle kunna fås genom ett lån. Stödet till den lokala grenen av **SACCOS** (Saving and Credit and Co-operative Societies) har känts alltmer angeläget. Nu har mer än 80 låntagare kunnat göra någon form av nystart eller förbättring av tidigare aktivitet. Bättre verktyg för snickeriet, en ny fiskebåt, inköp av symaskin, inköp av mjölkgetter eller liten affärsrörelse. Det är dags att skapa förutsättningar för något större projekt. Återbetalningar sker förvånande snabbt.

Fortlöpande anpassning

Den ursprungliga projektplanen har kunnat revideras med höjning av insamlingsmålet, ökad satsning på skolor och utbildning och heltidsanställning av

två lokala koordinatörer som ska bidra till projektarbetets fortlevnad också sedan partnerskapet avslutats i december 2006.

En utvärdering nu skulle visa att en hel del hänt i Kashumbiliro. Hur mycket av det som kommer att utvecklas vidare länge framöver vet vi ingenting om. Och vad som hänt här hemma hos oss själva är inte så lätt mätbart. Villigheten att dela med sig av pengar har varit stor. Åtskilliga har deltagit i resorna och andra har tagit emot gäster i sina hem. Men det finns en mycket större tveksamhet hos oss att öppna hemmet för främmande personer, om än definierade som vänner, än vad som är fallet ute i Tanzania. Det bottnar nog i en osäkerhet hos många om vad som krävs, man är rädd att det ska bli fel. Men många har fått upp ögonen för ett annat sätt att se på livet, att också vi skulle kunna ha andra förväntningar och krav på livet. Och att vi skulle vinna på det. På den vägen behöver vi fortsätta.

Bild o text: Kerstin och Lars Dahlin

Drottningg. 176 A,
254 33 Helsingborg

Medverksta'n

Rullande butik för rättvisare handel

Vill du ha medverkan från Medverksta'n?

Kontakta Olle Wallin

e-post: medverkstan@tele2.se

mobil: 070 22 55 057

www.tupo.se

**Konsulter för
internationella uppdrag
och utvärderingar**

Semester på Zanzibar?

Boka in

Nya Paje Ndambe

tel +255 747 863421

sms +255 748 453 232

e-post booking@ndame.info

www.ndame.info

Psoriasis i Östafrika - Dagbok

Hur är det att leva med sjukdomen psoriasis i Tanzania och Kenya? På uppdrag av och med medel från SHIA reste företrädare för Svenska Psoriasisförbundet till dessa länder våren 2004 för att undersöka om det finns förutsättningar för att bilda intresseföreningar för personer med psoriasis. Birgitta Rehnby som är kanslichef på PSOs centrala kansli skrev dagbok under vistelsen.

Söndag 28 mars

Från ett kallt Stockholm kommer vi till ett ångande varmt och fuktigt Dar Es Salaam, huvudstad i Tanzania. Vi hämtas av hotellets buss, som kör norrut, förbi ett myller av människor, bostäder av skjul, planteringar och mängder av blommande träd och buskar. Vi passerar vackert klädda kvinnor i färgglada bomullsklänningar och huvudklutar, i alla sorts frisyrier. Vi kommer till hotellet, tryggt inom stängsel vid Indiska Oceanen, med vakter patrullerande eller på post.

Vi diskuterar dagens program och stämmer möte med doktor Mgonda, dermatolog på det statliga sjukhuset, till kvällen. Passar på att vila lite efter den långa sömnlösa resan och tar ett dopp i havet. Mötet med dr Mgonda slår väl ut och vi får en första inblick i hur vård och behandling fungerar.

Måndag 29 mars

Vi besöker Muhimbili sjukhus, där det denna dag är dermatologmottagning. Två läkare tar emot patienter vid ett och samma bord, i rask takt. Vid behov går man bakom ett skynke för att visa sina hudproblem. Högst fem minuter får varje patient. Sjukhuset har en allmän och en privat avdelning. En omfattande renovering pågår och samtidigt myllrar det av patienter överallt.

AIDS-organisationen står på vår besökslista. Vi når ordförande Joseph Katto på telefon, men kan tyvärr inte få ihop tid till ett möte. Han hade fått en tid för uppvaktning hos regeringskansliet. Vi kommer överens om att hålla kontakt.

På kvällen på hotellet fälls malariatältet kring sängen ner och personalen sprutar insektsmedel runt omkring. Kvällsmyggorna är svåra så det känns bra med skyddet.

Tisdag 30 mars

På förmiddagen möter vi doktorerna Mgonda och bakari för att diskutera framtida planer att bilda intresseförening för psoriasissjuka. Det första steget blir att identifiera de patienter som har psoriasis. Sedan ska en arbetsgrupp bildas av psoriasissjuka och läkare för det fortsatta arbetet.

Vi besöker därefter Albinoorganisationen som har ett eget litet hus utanför ett av sjukhusen i stan. Det finns cirka 170 000 personer i hela landet som föds helt utan pigment med vit hud, ljus krulligt hår och

ljusa ögon. Situationen för dessa är mycket svår. De flesta dör unga av cancer och har dessförinnan blivit blinda. Organisationen är en del av handikapprörelsen och det enda "medicinförbundet" i Tanzanias motsvarighet till Handikappförbunden, HSO, i Sverige. En blivande psoriasisförening kan säkert ha nytta av deras erfarenheter.

I en lucka i programmet tar vi en promenad på stan, men får raskt söka skydd på närmaste café för ett kraftigt skyfall, som pågår en timme. En promenad på huvudgatan slutar redan efter en halvtimme. Två gånger inom en halvtimme, försöker unga män råna PSO: s ordförande Lars Ettarp, med fem minuters mellanrum. Vi besöker senare Aga Kahns sjukhus, en privat klinik av en helt annan standard än det statliga sjukhuset. Modern, rent och med en vacker trädgård. Inga fem minuter per patient. Vi samtalar en stund med dr Mgonda och bestämmer tid nästa dag.

Dr Mgonda, hudläkare i Dar es Salaam

Onsdag 31 mars

Sista dagen i Dar Es Salaam far vi med dr Mgonda till SHIWYAWATA, HSO, i Tanzania och träffar dess ordförande Israel Kagaroki, från synskadades organisation och generalsekreteraren Eva Biswaro. Eva berättar att hon försökt slå upp psoriasis i lexikon utan att hitta ordet. Det är ett helt okänt begrepp för dem. När vi beskriver psoriasis kommer Eva på att en av hennes lärare troligen var bärare av sjukdomen. Mötet är konstruktivt och positivt, här kan en blivande psoriasisförening få råd och stöd av kompetent organisationsfolk.

Därefter lämnar vi Tanzania för Kenya och dess huvudstad Nairobi. Hotelltaxin tar oss till centrala stan och vårt hotell. Första intrycket av Nairobi är att det är en modern stad med betydligt bättre standard än Dar Es Salaam. Klimatet är annorlunda, mycket svalare och inte så fuktigt.

Torsdag 1 april

I Nairobi sover man utan malariatält. Myggbetten från Tanzania kliar infernaliskt. Efter frukost hämtas vi av en kvinna från TAPWAK, Kenyas aidsorganisation som vi avtalat möte med. Generalsekreteraren Rowlands Lenya tar emot oss och berättar om det omfattande arbete och aktiviteter som de bedriver för hiv-positiva. En mycket välorganiserad och nödvändig förening. Om psoriasis vet de inget. Men under vår diskussion kommer vi fram till att det finns gemensamma problem som rör psoriasisliknande symtom. Behandlingen är densamma som vid psoriasis. TAPWAK är mycket angelägna om ett samarbete kring information och kunskap om behandlingen av hudproblemen.

Tillbaka till hotellet med taxi. Vid det här laget är vi hjärtligt trötta på att inte kunna röra oss fritt, inte få promenera under dagarna utan vara hänvisade till taxi eller instängda på hotell. Vi trotsade oddsen för rån och gick runt kvarteret för en kort promenad. Middagen åt vi på en restaurang i närheten men var tvungna att ta taxi fram och tillbaka. Gatubelysning på kvällen existerar inte så staden är kolsvart.

Fredag 2 april

Vi har möten inbokade: Ett på doktor Wawerus klinik med psoriasissjuka, ett möte med Albino-gruppen, och slutligen ett med UDPK, Kenyas motsvarighet till HSO. I Kenya har man redan lämnat in en ansökan om registrering av en

John Nthuku, här i samspråk med Lars Ettarp, vill bilda en förening för psoriasissjuka

psoriasisförening och under vårt besök kommer kvittot på mottagen ansökan.

UDPKs ordförande är en entusiastisk man med stort patos för handikapprörelsens sak. De kan bli en viktig medaktör i det intressepolitiska arbetet.

Mötet med dr Wawerus grupp och psoriasissjuka blir mycket givande. De har långt gångna planer på hur starten av

organisationen ska gå till. Man väntar nu bara på godkännande av regeringen.

Till sist ett möte med Albinoorganisationen. Lika svårt denna gång att möta så drabbade personer. I väst är ju Albino inte lika utsatta eller avviker på grund av klimat med svag sol och att vit hud inte avviker från omgivningen på samma sätt, som bland svart befolkning.

Fakta SHIA

SHIA – Svenska Handikapporganisationens Internationella Biståndsförening – är en ideell förening med 26 medlemmar, svenska handikapporganisationer som är aktiva i internationellt utvecklings-samarbete.

Det gemensamma målet är att stärka jämlikhet och delaktighet för människor med funktionsnedsättning. Årsstämman, där varje medlemsförbund har en röst, är SHIAs högsta beslutande organ. Verksamheten leds av en styrelse som väljs på årsstämman.

Organisationen bildades 1981 under FNs internationella handikappår. Verksamheten finansieras med medel från medlemsförbunden och från Sida.

Tel 08-462 33 60 • Fax 08-714 59 22
Texttel 08-714 59 51 • shia@shia.se

Lördag 3 april

Vi har stämt möte med två blivande föreningsaktiva. Vi får två långa samtal som ger en inblick i hur psoriatiker har det, hur vården fungerar och om svårigheterna att få en riktig diagnos. På svart hud har solen ingen läkande effekt, utan lokal behandling är det som återstår, för den som har råd med produkterna.

Text & foto: Birgitta Rehnby

Dagsläget

Sedan PSO-projektet i södra och östra Afrika startat har det hänt en hel del. Projektet som stöds av SHIA, har nu pågått sedan 2004. Fyra länder ingår i samarbetet; Tanzania, Kenya, Botswana och Sydafrika.

I oktober 2005 arrangerades ett **regionalt möte** i Nairobi. Syftet var att uppdatera situationen för psoriatiker i Tanzania, Kenya, Botswana och Sydafrika och analysera hur långt man kommit i respektive land med organisationsbildandet samt att stimulera deltagarna till ett regionalt samarbete. Mötet samlade ca 75 personer, både medlemmar, läkare och annan vårdpersonal inom området från alla deltagande länderna.

Det nybildade kenyanska Psoriasisförbundet fungerade som värd för arrangemanget och var ansvarig för utformningen av programmet. Företrädare för psoriasisföreningarna i Sydafrika och Kenya samt representanter för blivande föreningar i Tanzania och Botswana deltog. Det gavs information om hur långt man kommit i respektive föreningen och om hur situationen för personer med psoriasis ser ut. En svensk dermatolog, Lotus Mallbris, från

Karolinska sjukhuset deltog och föreläste om psoriasis och senaste forskningsresultat. Deltagarna fick möjlighet att ställa frågor, både mer personliga sådana som allmänt om behandlingsstrategier. Dagen gav rika tillfällen till erfarenhetsutbyte mellan deltagarna. För några var det första gången man mötte personer med samma funktionshinder och kunde lyssna till specialister inom området. "Viskningstolkning" skedde för dem som hade sämre kunskaper i engelska för att ingen skulle gå miste om innehållet.

Från Psoriasisförbundet deltog Lars Ettarp och Birgitta Rehnby med olika föreläsningblock under dagen.

I **Kenya** har man kommit längst och lyckats på kort tid bygga upp psoriasisföreningen och få den registrerad och accepterad av myndigheterna. Den kenyanske ordföranden har tagit aktiv del i verksamheten både på hemmaplan och i IFPA-sammanhang.

I **Tanzania** har stadgar formulerats och en styrelse utsetts. Nu väntar man bara på att få föreningen godkänd och registrerad.

Sydafrika fortsätter sitt arbete med att försöka få föreningen mer förankrad och känd utanför Kapstaden.

I det minsta av de fyra länderna, **Botswana**, har det varit svårt att uppfylla kravet på antal medlemmar för att bli registrerad. Där planerar man därför att också involvera personer med hudsjukdomen Vitiligo. En sjukdom som innebär hudtytor utan pigmentering. De är optimistiska och hoppas vara klara med föreningens start under våren.

Förutom det regionala mötet hölls ett styrgruppsmöte för företrädarna för de fyra ländernas psoriasisrepresentanter och man diskuterade verksamheten 2006. Beslut fattades att ha nästa regionala möte först 2007 och då i första hand i Dar Es Salaam under förutsättning att föreningen då är bildad. I annat fall måste mötet ske i Kenya eller Sydafrika som har etablerade föreningar.

Birgitta Rehnby

Projektledare för globala projektet

SHIA - Svenska Handikapporganisationers Internationella Biståndsförening

IFPA - International Federation of Psoriasis Associations

Vänskolor:

S:t Eriks Gymnasium - KARASECO

Den minnesgode läsaren av Habari kanske kommer ihåg att det stod om ett skolprojekt i Habari nr 2/04. Det har ni gått två år sen det startade så nu är det dags för en ny rapport. En grupp från S:t Eriks Gymnasium har varit på besök i Tanzania, och nu förbereds en resa för en större grupp från skolan i Karagwe Secondary School till Stockholm.

Det som hände efter vårt första besök var att vi satsade våra resurser på att få hit några från skolan (KARASECO). Vi lyckades skrapa ihop pengar så att två personer skulle kunna komma till S:t Eriks Gymnasium på våren 2004. Vi inviterade dåvarande tillförordnade rektorn Mr. Butogo Theobald och jordbruksorganisationen FADECO: s skapare Mr Joseph Sekiku från den närbelägna orten Kayanga. Redan vid vårt första besök hade vi arbetet på att sammanföra Mr Sekiku med vår vänskola eftersom han är så kunnig i datorer och jordbruk och har sådana visioner för hur trakten kan utvecklas.

Deras besök blev en succé, fast utmattande för dem. Vi hade ett tight program under åtta dagar så de var ganska slut när de for hem. Deras besök ägde rum i början av juni så de fick uppleva en svensk studentexamen bland annat höll Mr Butogo ett bejublat tal till studenterna i Aulan på examensdagen. Besökarna fick vara med och gratulera de två eleverna som var med oss när vi besökte KARASECO året innan.

Ett annat inslag i programmet som gjorde starkt intryck var ett besök med waxholmsbåt i Stockholms skärgård till Birger Haglunds sommarviste.

När de återvände fick Mr Butogo med sig som gåva en fullt utrustad dator, väl inpackad som bagage. Det var ett test inför vår nästa resa. Det gick utmärkt att ta som bagage, bara det höll sig inom den angivna vikten.

Gruppen reste via Uganda till Karagwe, här vid ekvatorn

Steg tre i projektet blev därefter att få ihop pengar så att hela den s.k. Afrikagruppen skulle kunna besöka KARASECO i mars-april 2005. Vi lyckades, så den 22 mars på påsklovet bar det av – nio elever och tre lärare. Vi skulle varit tio elever men ett avhopp i sista stund gjorde att vi valde att ta med en datakunnig lärare (Peter Aliaga Tello) från NV-programmet vars uppgift blev att installera de sex datorer vi tog med oss som gåvor.

Givande återbesök

Jag kan direkt säga att denna studieresa är en av de mest givande jag gjort (och jag har gjort många). Vi blev inkvarterade i tre lärarbostäder, en för flickorna, en enklare för pojkarna och en för oss lärare. Deras besök i Sverige hade givit dem en inblick i vilken standard vi håller oss med och det var rörande att se deras ansträngningar att försöka möta vad de trodde att vi krävde. Vi hade t.ex. fått en elektrisk vattenkokare, en omkopplare för eluttag och en liten spegel. Med tanzaniska mått mätt är annars dessa lärarbostäder mycket välutrustade med el, WC och dusch. Köket bygger dock på att maten skall lagas över koleld så måltiderna intogs gemensamt i flickornas hus som låg mest centralt på området.

Jag glömde kanske påpeka att KARASECO är en internatskola långt ut på landsbygden mellan bergen i Karagwe-distriktet. Underskön natur och inget som kan störa studierna, så är det tänkt. Eleverna är strängt förbjudna att gå utanför området som är inhägnat med grindar. Det var säkert nyttigt för våra elever att få uppleva en sådan disciplin. Vad som var skakande för en del var att vi också fick uppleva hur spöstraff utdelades till en elev som stulit en skjorta. Alternativet för honom hade annars varit relegering så han var tacksam och gjorde avbön inför hela den samlade skolan, ca 400 personer. Vi får inte glömma att det inte var länge sedan agan togs bort ifrån den svenska skolan. Denna upplevelse gav upphov till givande diskussioner vid lektioner som vi deltog i.

Med i undervisningen

Några av dagarna var helgdagar, det var ju påsk, men under de skoldagar som vi var där deltog vi både som elever och lärare.

Intensiva diskussioner på skolan

Några av våra elever gjorde en stor insats vid en lektion där HIV/AIDS kom på tal. Joan Raoul från NV 3 hade gjort sitt projektarbete om detta ämne (hon vill bli läkare) så hon bombarderades med frågor. De får mycket knapphändig information om detta brännbara ämne. Skolan är strängt luthersk och skyggar för att tala om dessa ämnen.

Ja, det finns mycket att berätta, både ont och gott. På den goda sidan finns dock främst all den värme och vänskap som strömmade mot oss och som finns kvar efteråt. Där skapades vänskapsband för livet.

Besök från Karagwe?

Nästa sdal för att kunna bjuda hit en lite större grupp från skolan, inklusive elever denna gång. Skolan fick en ny rektor kort efter att Mr. Butogo återkommit från Sverige – han var ju bara vikarie. Mr Joseph Kabalimu från Bukoba är numera skolans rektor. Han mötte oss i Entebbe och tog sedan väl hand om oss med assistans av Mr Butogo förstås som är bitr. rektor nu. Mr Kabalimu som är

Datorerna från Sverige är ett lyft för skolan. Nästa steg är Internetuppkoppling

56 år och utbildad i Dar es Salaam och nya Zeeland har stora ambitioner och visioner för skolan. Vi sammanförde även honom med Mr Sekiku vid en fest som vi anordnade och de fann varann direkt. Så nu har samarbetet med Joseph Sekiku tagit ny fart. Han har för sin organisations räkning skaffat sig en parabol för satellitöverföring av Internet.

Han tog lån för att komma igång men har sedan mycket små kostnader jämfört med den tidigare uppkopplingen via telefonen, som till sist blev väldigt dyr.

Nu håller vi på att försöka hitta pengar så att KARASECO via servern hos Joseph S. i Kayanga skall kunna få en satellituppkoppling även de. Genom att utnyttja

servern i Kayanga kan detta ordnas till en rimlig kostnad. Vi har stora förhoppningar att lyckas. Sen kan vi börja mejla direkt till våra vänner på KARASECO och förbereda deras besök hos oss våren 2006.

Ja, som ni ser går det framåt.

Text och foto: Birger Haglund

Projektledare

Ungdomsutbyte: Anibariki, Pili och Debora på besök

Evangeliska Fosterlands Stiftelsen, EFS, har ett utbytesprogram där ungdomar från Sverige besöker något av EFS missionsländer (Indien, Tanzania, Etiopien, Eritrea, Malawi, Sudan), och Sverige i sin tur får ett returbesök från det aktuella landet.

År 2005 var Tanzania i centrum. Distriktet EFS Mittsverige hade besök av tre ungdomar från den 6 oktober till den 16 december. Det var Mr. Anibariki Sanga från South Central Diocese, Miss Pili Sumaili från Konde Diocese och Miss Debora Legonile från Southern Diocese.

Erfarenhetsutbyte och inspiration

Syftet med programmet är att ge svenska missionsintresserade ungdomar möjlighet att besöka samarbetspartners som EFS har i utlandet, att lära känna miljön och arbetet, samt att skapa personliga kontakter och gemenskap mellan ungdomar i Sverige och missionsländerna. Efter besöket informerar ungdomarna om landet, arbetet och aktualiserar mission och evangelisation i sitt distrikt och sin hemförening. Man vill också ge

möjlighet för ungdomar från de länder där EFS har samarbetspartner att komma till Sverige och få vara med om en liknande upplevelse och inspireras för evangelisation i sitt hemland.

Uppsala, Hålland och Askersund

Våra tre vänner från Tanzania började sin vistelse i Uppsala. Under de första dagarna besökte de både EFS kansli och stiftet samt medverkade i Lötenkyrkans gudstjänster.

Efter det väntade en fyra veckors ledarutbildning på Hållands folkhögskola i Jämtland, som blev mycket uppskattad.

Tillbaka i Mittsverige, två veckor i Uppsala där de svenska stipendiaterna Jenny Åström och Elin Carlsson tog väl hand om dem. Våra Tanzanska vänner var med på föreläsningar på Johannelund, provade på att bowla, deltog på möten och körövningar m.m.

Två veckor vistades de även i den lilla EFS föreningen i Askersund, där det blev deltagande i symöten, scout- och tonårsgrupp, adventsgudstjänster för skolor och mycket mer.

Intresserad av utbytesprogram?

Du är välkommen om du är mellan 20-30 år, har en personlig kristen tro och kan tänka dig att åka till något av dessa ovannämnda länder för en period av tre månader, samt engagera dig i de utländska ungdomarnas besök i Sverige.

Ansökan ska vara inne senast 1 maj till EFS distriktsexpedition Stockholm. Där kan du också få mera information.

Tel 08-441 85 20

Mail: elsie-britt.elf@efsmittsverige.org

St:a Clara i Stockholm

Anibariki, Pili och Debora var under fem dagar i Stockholm med i St:a Claras arbete.

De deltog i arbetet bland missbrukare och utslagna på "plattan" och i olika böne- och studiegrupper liksom i ordinarie gudstjänster i Clara kyrka. Däri ingår gudstjänster både på persiska och swahili. Clara kyrkas svåra och mångfacetterade arbete i storstaden imponerade på våra vänner.

Text och foto: **Elsie-Britt Elf**

Pili, Debora, Elsie-Britt och Anibariuki

Adventsgudstjänst EFS Askersund

Enorm vegetarian hittad i Spanien

Med ett nästan två meter långt överarmsben och en 30 centimeter lång klo är en nyfunnen dinosaurie från Spanien en klar kandidat för att slå alla hittills kända rekord i dinosauriefynd i Europa. De spanska paleontologerna anser att deras fynd är en långhalsad växtätare i den tunga viktclassen. Utifrån bland annat det långa överarmsbenet har experterna beräknat att djuret när det levde hade en vikt på omkring 50 ton och en längd på hela 35 meter, vilket antagligen gör den till den största dinosaurie som man har hittat i Europa. Jätteödlor i ungefär samma storlek har man tidigare hittat i bland annat västra USA, Argentina och Tanzania.

Fynden från Tanzania innanför Lindi är ganska okända och obearbetade. De första fynden gjordes strax före första världskriget under den tyska kolonialtiden. På 30-talet deltog den sedermera världsberömda Lois Leaky som assistent vid en expedition som skickade fynden till London där de blev liggande.

Den spanske jätten levde under kritaperioden för cirka 130 miljoner år sedan. Då hade det som nu är Iberiska halvön ett nästan tropiskt klimat med tydliga tork- och regnperioder. Vegetationen bestod primärt av trädliknande ormbunkar och kaktusartade växter.

Källa: Forskning o Framsteg

Organic coffee promoted

Tanzania is encouraging farmers in Kagera and Kilimanjaro to grow organic coffee, which fetches higher prices in the international market than ordinary coffee.

Tanzania Coffee Board (TCB) Tanga branch manager, Leopold Tasso Mukebezi told The East African that although only a segment of farmers have adopted organic coffee, others would be attracted by its cost-effectiveness as it is grown using organic manure and fertilizers that do not contain without chemicals or pesticides.

Last month, four 20-foot containers of mild Arabica organic coffee from Moshi in Kilimanjaro region were shipped to Germany, which is the biggest consumer of the brand.

The growing of organic coffee started four years ago in Kagera region, involving small holders in rural Bukoba.

The harvest season begins in October and ends in December. About 10 tonnes

of organic hard Robusta from Bukoba have been exported via Tanga port so far.

Farmers in Bukoba and rural Moshi had their plots inspected to find out if they had natural resistance to pests or use herbal medicines to kill pests instead of chemicals.

The pro-pesticide large-scale farming is however unable to sustain organic coffee farming. Mr Mukebezi said an international quality inspecting agency, the Audit Control and Expertise (ACE), recently certified as organic the Kagera and Kilimanjaro coffees.

Initially, only Kagera-grown organic robusta was eligible for export. But last month, Kilimanjaro, which grows organic, mild Arabica was given the go ahead by ACE. Japan is another potential importer of Tanzania organic coffee.

Mr Mukebezi said TBC-Tanga warehouse had been upgraded to conform to the ACE's storage standards. The warehouse, the largest in Africa, has a capacity to store 3,600 bags of 60kg each.

Organic Hard Robusta fetches between \$50-80 per a 50-kg bag, while the milled Arabica could sell up to \$120 per bag.

Mr Mukebezi said to improve handling of organic coffee, the Board has acquired a new blower that will start operation soon. The blower will enable stuffing of the coffee into containers to be done faster and at the warehouse instead of at the Tanga port to speed up export.

"The advantage of having such a blower is that the container capacity is increased from the usual 320 bags to up to 380 bags but in one," Mr Mukebezi said.

**East African (Kenya),
by Issa Mohamed, August 2005**

Kaffehandeln

De fem stora internationella företag som i praktiken kontrollera världshandeln med kaffe har börjar intressera sig för så kallat etiskt kaffe för att i någon mån skylla över sina affärsmetoder hävdar föreningen för Fair Trade eller Rättvisemärkt kaffe. Producenterna har fått sina inkomster minskade med 70 % de senaste fem åren medan företagen gör allt större vinster.

För rättvisemärkt kaffe ställs det krav på drägliga arbetsförhållanden, förbud mot barnarbete, rätt att organisera sig fackligt etc. samt att erbjuda ett pris till producenterna som gör att arbetare och familjeodlare kan överleva, för närvarande satt till minst 3 \$ per kilo.

När det gäller så kallat **etiskt kaffe** ställs ungefär motsvarande krav men det är inte kopplat till ett skäligt pris. Det vill säga kaffeproducenterna skall uppfylla vissa krav men erbjuds inte ett pris som går att leva på. Nykolonialism där de rika länderna i nord fortsätter att diktera villkoren för världshandeln. Några "etiska" märkningar som förekommer i Sverige är Gevalias "Rainforest Alliance" och ICAs "Utz Kapeh".

Det tanzaniska snabbkaffet från Bukoba är numera både Fairtrade och Rättvisemärkt.

I januari 2005 köpte kaffekooperativen snabbkaffefabriken Tanica från staten efter lång kamp. Ett av de få, om inte det enda fallet där en produktionsanläggning tagits över av producenter i Tanzania under den pågående privatiseringen. Köpet finansierades med de extra inkomster kaffeodlarna fått genom Rättvis handel.

Simpsons i Tanzania

I den amerikanska TV-serien Simpsons ingår ett avsnitt där den tecknande familjen besöker Tanzania. Man åker på safari och kommer så småningom till Gombereservatet där de träffar på schimpansforskaren Jane Goodall och blir invecklade i diamantaffärer.

Usambaraviol – Saint Paulia

Vår populära krukväxt Saint Paulia härstammar från Usambarabergen i nordöstra Tanzania. Det finns ett 20-tal vilda arter men numera drygt 40 000 sorter – mutationer och hybrider.

Den tyske guvernören Baron von Saint Paul-Illaire tog de första levande exemplaren till Europa år 1893. Året

efter fick botaniska trädgården i Uppsala frön från dessa och har numera en av de bäst bevarade samlingarna i Europa. Saint Paulian ägnas en helsidesartikel i Dagens Nyheters bostadsdel lördagen den 19 november.

Mat och kryddor från Zanzibar

Anna Koblanck har skrivit en femsidig artikel om kryddor och mat på Zanzibar influerad från Afrika, Arabien och Indien. Artikeln publicerades i Dagens Nyheters matdel söndagen den 9 oktober

Där finns även flera intressanta recept från Zarina Jafferjis kokbok *A taste of Zanzibar*. Det ingår många kryddor i mat från Zanzibar men man är försiktig med peppar i motsats till vad många svenskar tror.

Mera recept kommer i en ny bok av Ben Haidari som kommer ut i London i februari, *Modern Zanzibar Cuisine*.

Det krävs mer än bara pengar

* Var tredje sekund dör ett afrikanskt barn i malaria.

* Mer än 500 miljoner människor i Afrika lider av andra tropiska sjukdomar.

Ledande experter och politiker från hela världen samlades för konferens den 30-31 januari på Karolinska Institutet i Stockholm för att samordna insatserna mot dessa sjukdomar. Initiativtagare till konferensen är den världskände ekonomen Jeffrey Sacks, rådgivare åt FNs generalsekreterare Kofi Annan.

Man vill rikta uppmärksamheten mot malaria och de tropiska sjukdomar som går under samlingsnamnet NTD (Neglected Tropical Diseases). Arrangör för konferensen var UN Millennium Project, där Jeffrey Sacks är chef, i samarbete med Karolinska Institutet.

Malaria är Afrikas största sjukdom som dödar flest barn och kvinnor. Vi behöver komma samman för att mer resurser ska fokuseras på det här området, säger malariaexperten Mats Wahlgren, professor vid Karolinska Institutet och en av konferensens talare.

Mygga av det malariaspridande släktet *Anopheles* suger blod från människa

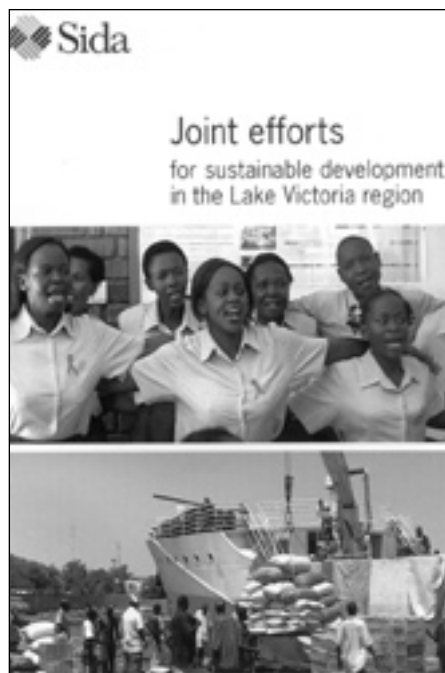
Gemensamt för malaria och NTD är att sjukdomarna är relativt lätta att förebygga och behandla. Det svåra är att samordna insatserna, så att de blir effektiva.

- När det gäller malaria är det nu viktigt att få alla i kedjan, från läkemedelstillverkare till politiker och donatorer att höja aktivitetsgraden. Pengar har börjat strömma in på senare år, men fortfarande dör barn varje dag, säger Joanna Rubinstein, chef för avdelningen Health and Science Initiatives på UN Millennium Project i New York.

Ett effektivt sätt att bekämpa och kontrollera malarian är att låta barn sova under speciella myggnät som impregnerats med bekämpningsmedel, och att behandla barnen med effektiva läkemedel mot malaria. Men läkemedelsbolagen och myggnätsproducenterna kräver garantier att det finns köpare innan de ökar produktionen. Det är enligt Joanna Rubinstein ett typiskt exempel där bra samordning kan vara viktigare än pengar.

Mera information på:

www.unmilleniumproject.org

Sidafilm om Lake Victoria

Inför SIDA:s långsiktiga satsning på Lake Victoriabassängen har en 45 minuters film om läget runt sjön tagits fram. Miljöförstöring på land och i sjön, fisket och fiskeindustrin, människors svåra levnadsförhållanden, Aids och organisationer som verkar i området är några av de områden som behandlas. Filmen finns på VHS-kassett och DVD-skiva i både svensk och engelskspråklig version.

Förenade krafter för hållbar utveckling i Victoriasjöregionen av Inger och Lage Bergström.

Oldoinyo Lengai

Den 10 januari visades i TV1 en norsk dokumentär om den aktiva vulkanen

Oldoinyo Lengai, Guds berg, i Rift Valley vid Lake Natrons södra ända. Geologerna drog paralleller till den utdöda vulkanen Fen i Telemark. Expeditionen fick avbrytas i förtid då vulkanen plötsligt blev mer aktiv och lava strömmade över deras lägerplats en bit ner på insidan av kratern.

På Barheidas tid

Söndagen den 12 februari presenterades Stig Homqvists och Aud Talles tredje bok om barabaigfolket i Tanzania på Etnografiska museet i Stockholm.

Paret har följt Barheidas familj i 34 år vilket lär vara ganska unikt i sådana här sammanhang.

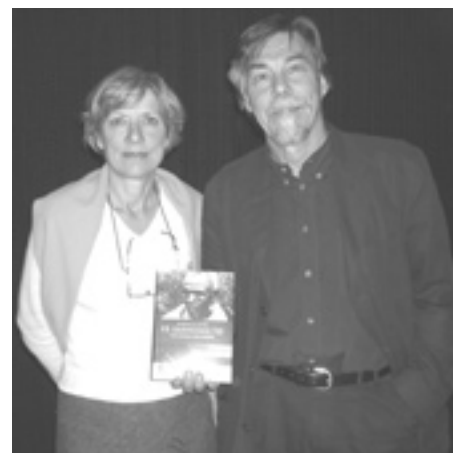
Till smakprov ur en film om barabaiger presenterade de sin senaste bok:

"På Barheidas tid; familjekrönika från savannen" (Carlsson Bokförlag, ISBN 91 7203 7261)

Stig som är känd dokumentärfilmare och även skönlitterär författare berättade om barabaigernas plats i samhället, eller snarare brist på plats, som nomader och ett litet minoritetsfolk som skuffades undan till förmån för ett gigantiskt veteodlingsprojekt.

Aud berättade om familjerelationer, om kvinnornas ställning och om boskapens stora betydelse.

Det blev en lång och intensiv frågestund innan sedan hela filmen visads. I Dagens Nyheter, lördagen den 18 februari, anmälde boken av Stefan Helgesson.

Aud Talle och Stig Holmqvist vid presentationen på Etnografiska Muséet

Kan det vara rätt att muta?

Biståndsarbetare hamnar ibland i situationer där de tvingas ta till mutor för att kunna utföra sitt arbete. I en

avhandling från Lunds universitet tar sociologen Joakim Thelander upp korruption och mutor från ett socialt och moraliskt perspektiv. Han har bland annat tittat på hur biståndsarbetare rättfärdigar användningen av mutor.

- Biståndsarbete äger ofta rum i miljöer där korruption är vanligt och i intervjuerna berättar biståndsarbetarna att de ofta kommer i kontakt med tjänstemän som förväntar sig en muta, säger Joakim Thelander.

Den vardagliga korruptionen kan se ut på många olika sätt. Ett typexempel är en biståndsarbetare som skall ta sig igenom tullarna med en hjälpsändning. Då får den enskilda tullaren en maktposition som han eller hon kan utnyttja för egen vinning. Dessutom finns det gränsdragningsproblem. Oftast sägs det inte rakt ut att det handlar om en muta. Det kan exempelvis vara en hälsovårdsansvarig som vill ha en tvivelaktig avgift. I det läget är det svårt för en biståndsarbetare att veta om det är en muta eller en legitim kostnad.

- Biståndsarbetarna jag intervjuat godtar inte korruption men de försöker göra det bästa av situationen, säger Joakim Thelander. Även om en miljö är utsatt kan man klara sig genom erfarenhet. Ibland går det att undvika mutor om man "bryter isen" i relationen med motparten och får denna att inte begära mutor. Och ibland menar man att mutor kan undvikas genom att vara väl förberedd och veta vilka regler som gäller.

Trots att ämnet är känsligt så hade Joakim Thelander inga större problem med att få tag i folk som ville ställa upp på intervjuer. De hjälparbetare som han har pratat med berättar om händelser då de anser att det har varit nödvändigt att använda mutor. I avhandlingen tar han upp begreppet "redovisande förklaringar" - hur man väljer att berätta om den egna inblandningen i en muta. Det finns flera olika sätt att få det egna beteendet att framstå som acceptabelt.

- Det kan vara förklaringar som att man är i en tvingande situation, har bråttom eller

inte ser något annat val, säger Joakim Thelander. Det kan beskrivas som en kulturell anpassning. Är det vanligt med korruption så anses det svårt att hålla sig utanför. Det kan också handla om andras inflytande. Kanske har man en tolk som säger att "här måste vi nog betala".

Disputationen ägde rum den 1 februari. *Mutor i det godas tjänst? Biståndsarbetare i samtal om vardaglig korruption.*

Joakim.Thelander@soc.lu.se

Vattnet sjunker i Lake Victoria

Enligt en rapport publicerad i New Scientist den 9 februari sjunker vattennivån i Lake Victoria med alarmerande fart.

Det beror dels på minskade regnmängder i tillrinningsområdet, särskilt under de senaste två åren, men framförallt på högre vattenuttag för elkraftsframställning.

År 2002 togs ytterligare turbiner i drift i det stora Owens Falls kraftverket vid Nilens utlopp ur Viktoriasjön i Uganda och sedan dess har vattennivån börjat sjunka i snabbare takt.

I många hamnar är det nu så grunt att fartyg inte kommer in till kaj med last. Det är

stora problem att få tågagnar av och på tågfärjor etc. Ett mudderverk håller nu på att byggas på privat initiativ i Mwanza men det är inte så enkelt att det bara är att muddra utanför kajerna. I många fall måste pålning och grundläggning göras om till stora kostnader.

Runt sjön finns många vattenverk vars intag nu ligger nära ytan och också måste byggas om.

För lokalbefolkningen och fiskare är det i första hand stora områden lera och tidigare sjöbotten runt de ofta långrunda stränderna som ställer till problem.

Vattennivån i sjön och användningen av vattnet är reglerade i internationella avtal mellan länderna runt sjön samt Sudan, Etiopien och Egypten där framförallt Egypten har en mycket stark ställning. Uganda exporterar elkraft både till Tanzania och Kenya där brist redan råder på grund av de egna vattenkraftverkens minskade produktion.

Läget är alarmerande och bäddar för internationella konflikter.

Kraftverket Owen Falls vid Viktoriasjöns utlopp och Nilens källa. Foto Björn Borg

Resa längre bort?

Söker Du en pålitlig resebyrå? Då är vi rätt val!

Vi erbjuder:

☑ Kunskap ☑ Erfarenhet ☑ Specialpriser (Raptim)

Alla typer av landarrangemang i hela södra Afrika

Välkommen!

Afrika 0140 - 37 50 10
Europa 0140 - 37 50 00
Övr. världen 0140 - 37 50 20
E-post: info@transa-resebyra.se
www.transa-resebyra.se

SPECIALITET: Flygresor till biståndsländer

**Ditt livs resa! Kultur, bad, klättring,
safari, allt kan upplevas i Tanzania.**

tel: 021-51075, 023-711666

mobil: 070-3233537, 070-2497853

internet: www.afrikaresor.se

mail: info@afrikaresor.se